

**OSNOVNA ŠOLA
ŠENČUR
PIPANOVA CESTA 43**

4208 ŠENČUR

IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

**V.IZ. 06 / 22
revizija 3**

Januar 2017, september 2021, avgust 2022

SPLOŠNI PODATKI

Naslov: Osnovna šola Šenčur, Pipanova cesta 43, 4208 Šenčur

Lokacija: **Matična šola:**
Osnovna šola Šenčur, Pipanova cesta 43, 4208 Šenčur

Podružnice:
PŠ Olševšek, Olševšek 59, 4205 Preddvor
PŠ Voklo, Voklo 7, 4208 Šenčur
PŠ Trboje, Trboje 116, 4000 Kranj

Vrtci:
Vrtec pri OŠ Šenčur, Pipanova cesta 43a, 4208 Šenčur
Vrtec Janček Visoko, Visoko 67, 4212 Visoko
Vrtec Voklo, Voklo 7, 4208 Šenčur

Delovni čas: redni delovni čas od 7.00 do 15.00, občasna dežurstva
od 6.00 do 14.00 in od 08.00 do 16.00

Prva pomoč: Omarice za PP nameščene na matični šoli in podružnicah ter
dveh lokacijah vrtca

Poškodbe pri delu:

Odsotnost iz dela

bolniški stalež **bolezen:**

Leto:	2019	2020	2021	2022	2023
št. zaposlenih na dan 31.12.	149	149	164	160	
št. zaposlenih / bolniških dni	1	-	3	2	
Leto:	2019	2020	2021	2022	2023
št. zaposlenih na dan 31.12.	149	149	164	160	
št. zaposlenih / bolniških dni	2	2	6	8	

Število oseb: Vsako osebo se upošteva le enkrat ne glede ali je bila večkrat v letu na bolniškem staležu. V primeru, da je oseba več kot 3x v letu na bolniškem staležu se analizira njena odsotnost!

*bolezen; nega, spremstvo, rizična nosečnost

Odsotnost iz dela –bolniški stalež **poškodba izven dela:**

Leto:	2019	2020	2021	2022	2023
št. zaposlenih na dan 31.12.	149	149	164	160	
število oseb / bolniških dni	-	-	-	-	

Starostna struktura: MOŠKI pod 18 let:

	-	skupaj oseb
<u>od 18 do 35 let :</u>	1	skupaj oseb
<u>od 35 do 55 let:</u>	10	skupaj oseb
<u>od 55 do 65 let:</u>	4	skupaj oseb
<u>nad 65 let:</u>	-	skupaj oseb

Starostna struktura: ŽENSKE pod 18 let:

	-	skupaj oseb
<u>od 18 do 35 let :</u>	31	skupaj oseb
<u>od 35 do 55 let:</u>	87	skupaj oseb
<u>od 55 do 65 let:</u>	27	skupaj oseb
<u>nad 65 let:</u>	-	skupaj oseb

IZJAVA O VARNOSTI

1. Delodajalec: Osnovna šola Šenčur
2. Naslov: Pipanova cesta 43, 4208 Šenčur
3. Pri izdelavi strokovne podlage za izjavo o varnosti z oceno tveganja so sodelovali:

<i>Člani delovne skupine:</i>
<i>Stanka Naglič, ravnateljica</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Štefka Svetelj, pomočnica ravnateljice</i> <i>Zdravko Potočnik, pomočnik ravnateljice</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Mojca Šenk, poslovna sekretarka</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Mira Primožič, vodja PŠ Olševke</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Alenka Kern, vodja PŠ Voklo</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Tanja Bogataj, vodja PŠ Trboje</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Darja Marinšek, pomočnica ravnateljice za vrtec</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Janko Sekne, strokovni delavec za varnost pri delu</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>
<i>Zora Vadnjak Gruđen, dr. med., specialist medicine dela, prometa in športa – izvajalec medicine dela</i>
<i>ime, priimek, funkcija</i>

Družba SINET d.o.o. izdeluje podlage za ocene tveganja na podlagi Odločbe Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve RS št. 10200-62/2014/5 z dne 29.10.2014.

4. Revizija izjave o varnosti in ocen tveganja se izvaja:

- ko obstoječi preventivni ukrepi varovanja niso zadostni,
- ko je ocenjevanje temeljilo na podatkih, ki niso več ažurni,
- ko obstajajo možnosti in načini za izpopolnitev oz. dopolnitev ocenjevanja.

5. Podatki o prejšnjih pregledih in preizkusih :

- Periodične preiskave škodljivosti (meritve mikroklima in osvetljenosti)
- Pregled in preizkus delovne opreme

6. Podatki o delovnih mestih, organizacijskih enotah delodajalca in številu zaposlenih:

**Podatki o delovnih mestih, organizacijskih enotah delodajalca in številu zaposlenih:
OŠ ŠENČUR**

OT	Delovna mesta iz akta o sistemizaciji združena v tipična delovna mesta, ki se ocenjujejo – ocena tveganja	matična šola + podružni.	vrtec	skupaj
1.	VODSTVENI IN VODILNI DELAVCI	skupaj		4
	Ravnatelj OŠ	1	-	1
	Pomočnik ravnatelja šole	2	-	2
	Pomočnik ravnatelja vrtca	-	1	1
2.	POSLOVNO ADMINISTRATIVNI DELAVCI	skupaj		9
	Tajnica VIZ VI	1	-	1
	Računovodja	1	-	1
	Knjigovodja	1	1	2
	Administrator	-	-	-
	Svetovalni delavec v šoli	5	-	5
3.	PEDAGOŠKI DELAVCI	skupaj		119
	Učitelj - razrednega pouka	23	-	23
	Učitelj - predmetnega pouka (brez učiteljev kemije)	23	-	23
	Učitelj v oddelkih podaljšanega bivanja	9	-	9
	Učitelj individualne in skupinske pomoči	-	-	-
	Učitelj dodatne strokovne pomoči	-	-	-
	Vzgojitelj, učitelj – drugi strokovni delavec v 1. razredu	5	-	5
	Vzgojitelj predšolskih otrok	-	20	20
	Pomočnik vzgojitelja predšolskih otrok	-	19	19
	Računalnikar – organizator informacijskih dejavnosti	1	1	2

	Učitelj – strokovni delavec v programu zdrav življenjski slog	1	-	1
	Knjižničar	2	-	2
	Laborant	1	-	1
	Spremljevalec gibalno oviranih učencev	2	-	2
	Spremljevalec gibalno oviranih otrok v vrtcu	-	2	2
	Organizator šolske prehrane	0,5	0,5	1
	Organizator zdravstveno tehničnega režima	0,5	0,5	1
	Učitelj športa	4	-	4
	Učitelj tehnike	3	-	3
	Učitelj kemije	1	-	1
	Javni delavec v šoli	-	-	-
	Javni delavec - invalid	-	-	-
4.	TEHNIČNI DELAVCI	skupaj		25
	Kuhar v šoli in vrtcu	2	3	5
	Kuharski pomočnik v šoli in vrtcu	3	2	5
	Pomožni delavec v kuhinji	-	-	-
	Čistilka	11	4	15
	Gospodinjec	-	-	-
	Perica	-	-	-
5.	HIŠNIK	skupaj		3
	Tehnično osebje v šoli in vrtcu	2	1	3
OT		št. šola 105	št. vrtec 55	skupaj 160

Opise del in nalog ter nazive smo črpali iz Sistemizacije delovnih mest! Prav tako smo oceno tveganja izdelali na osnovi ogleda delovnih mest in opisa del in nalog iz akta o sistemizaciji. V kolikor se nazivi predvsem pa vsebina nalog iz Sistemizacije delovnih mest spremeni je potrebno pregledati nov obseg del in nalog in po potrebi dopolniti to izjavo o varnosti.

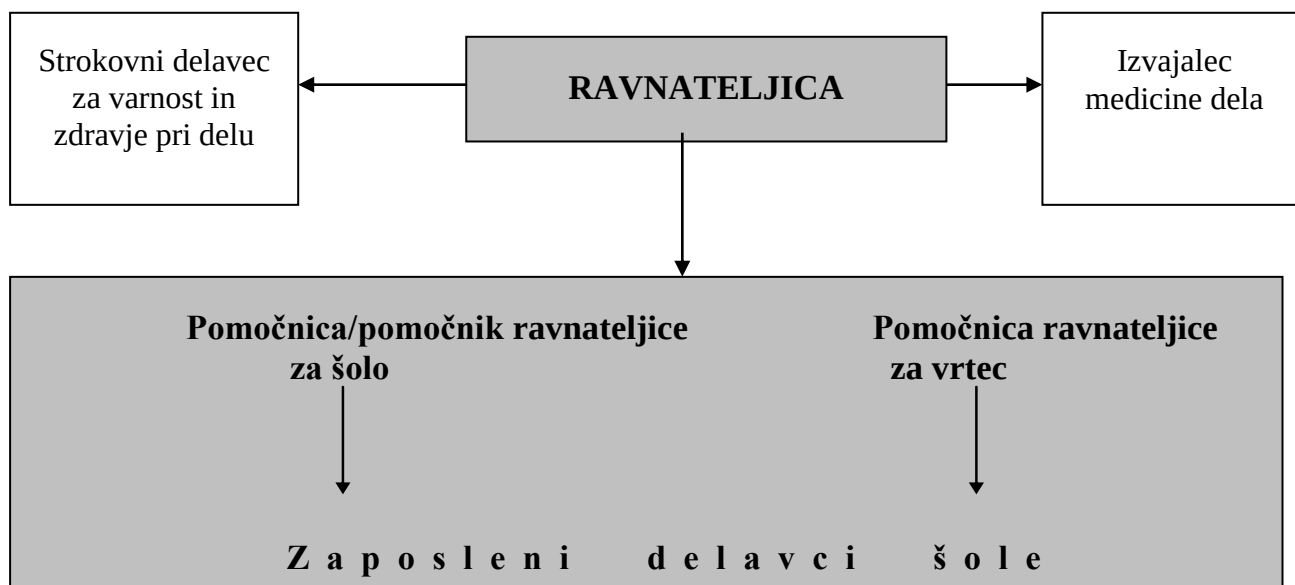
Kjer je možno, da so pri opravilih vključeni tudi otroci – učenci šole, se morajo upoštevati tudi varnostni ukrepi za njih in ne samo za delavce šole. Za izvedbo varnostnih ukrepov so zadolženi pedagoški delavci in vodstvo šole.

IZJAVA O VARNOSTI IN ORGANIGRAMOM ODGOVORNOSTI

Podpisani **izjavljam**, da v OŠ ŠENČUR, na temelju ocene tveganja z dne **22. 08.2022**, ki je sestavni del te izjave, sprejemam v oceni tveganja predlagani program za zmanjševanje nevarnosti in škodljivosti na najmanjšo možno mero in za izpolnitev zahtev predpisov o varnosti in zdravju pri delu.

Izjavljam, da so v oceni tveganja zajete vse pomembne nevarnosti in škodljivosti, da je ocena tveganja opravljena strokovno in da ustreza dejanskemu stanju. Zavežujem se, da bom zagotovil strokovne kadre in sredstva za izvedbo v oceni tveganja navedene ukrepe v določenih rokih.

Organigram oseb, odgovornih za varnost in zdravje pri delu:

Izjava in ocena tveganja, z dne **22. 08.2022**, ki je sestavni del te izjave, se hrani v **OŠ ŠENČUR, Pipanova cesta 43, 4208 Šenčur!**

Podpis odgovorne osebe: _____

žig

Datum: **22. 08.2022**

Kraj: **Šenčur**

VERJETNA TVEGANJA

Prisotnost tveganj na delovnem mestu opredelimo v vsaki posamezni oceni. Izhajamo iz spodnje tabele 0:

Tabela 0:

št. tabele	Identifikacija nevarnosti/škodljivosti
	MEHANSKE NEVARNOSTI IN ŠKODLJIVOSTI
1	Ogrožanje zaradi premikov delov delovne opreme ali/in vozil - nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti – ogrožanje zaradi stiskanja, rezanja, sekanja, ipd.
2	Ogrožanje zaradi padanja, kotaljenja, prevračanja, nihanja, ipd.
	DEJAVNIKI V ZVEZI Z NAČINOM DELA
3	Padci v ravnini, padci na stopniščih, klančini, ipd.
4	Način dela ter dviganje in prenašanje bremen
5	Priporočene omejitve za dviganje in prenašanje bremen
6	Padci z višine ali v globino
7	Ostri robovi, nevarne ali štrleče površine ali predmeti, prostor, dostopi
	ELEKTRIČNA ENERGIJA
8	Dotik poškodovanih elektro inštalacij pod napetostjo neposredni ali posredni dotik, ipd.
9	Udar strele
	BIOLOŠKI DEJAVNIKI
10	Nevarnosti okužb pri stikih npr. s telesnimi tekočinami, krvjo, hrano, vodo ali odplakami, organski prah (npr. moka), ipd.
10a	Virusi, bakterije in drugi škodljivi organizmi
	RAZMERJA DELAVCA DO DELOVNEGA MESTA
11	Drža pri delu (npr. pri sedenju, stoječem delu)
12	Ergonomski dejavniki npr. ureditev delovnega mesta (npr. računalnik, delovni pult, stol)
13	Ustreznost osebne varovalne opreme
	FIZIKALNI DEJAVNIKI
14	Izpostavljenost hrupu
15	Izpostavljenosti ionizirajočim in neionizirajočim sevanjem
16	Nevarnost požara ali eksplozije
17	Izpostavljenosti snovem z visoko in/ali nizko temperaturo
	EKOLOŠKE RAZMERE
18	Primerna osvetljenost, svetilnost
19	Primerne druge ekološke razmere (temperatura, vlažnost, preprih, ipd.)
	PSIHOLOŠKI DEJAVNIKI
20	Intenzivnost, monotomija
21	Sodelovanje pri odločanju
22	Konfliktni odnosi,
23	Samostojno in/ali odgovorno odločanje
	ORGANIZACIJA DELA
24	Dejavniki na katere vpliva delovni proces (delo na terenu, ekskurzije, delo v bazenih ipd.)
25	Organiziranje in zamenjava delovnega osebja zaradi odsotnosti, nadomeščanja, ipd.
	OSTALI DEJAVNIKI
26	Nevarne snovi - izpostavljenost
27	Tveganja, ki jih povzročajo druge osebe (npr. nasilje, grožnje)

NAČIN TOČKOVANJA TVEGANJ IN UKREPI

Stopnjo tveganja za posamezni segment varnosti in zdravja (pogostost, resnost in verjetnost) izražamo s številom točk po oceni posameznega segmenta ali s korekcijskim faktorjem. Vsa tveganja izpišemo ter izračunamo končno T.

Temeljno tveganje P_t odčitamo iz tabele. Stopnjo tveganja T izračunamo po enačbi:

$$T = P_0 \tau + R + K_s + V$$

Zaradi skladnosti med tabelami vzamemo, da je v vsakem primeru končno tveganje T lahko največ 5, (tudi pri izračunu 3 +3)!

OPIS STANJA/POGOSTOST	P ₀	UKREP	ČASOVNI PLAN
nevarnosti ali škodljivosti ni	0	ni potrebno ukrepati	/
razmere so dobro urejene, nevarnosti in škodljivosti nepomembne, zanemarljive POGOSTOST NASTOPANJA NEVARNOSTI NI	1	določi team – posebni ukrepi ali aktivnosti niso potrebni	ni omejitve
razmere so deloma urejene, nevarnosti in škodljivosti so manj pomembne, če so nadzorovane, nepomembno moteče POGOSTOST NASTOPANJA NEVARNOSTI JE REDKA	2	stalni nadzor nad delom – potrebna je skrb za nadzorovano stanja; smiselno je proučiti možnost za razbremenitev, učinkovitejše delo, večjo varnost in zdravje	stalno
razmere niso ugodne, obremenitve so moteče, na meji dovoljenega, nevarnosti in škodljivosti so pomembne, vendar še v mejah predpisov ali splošno priznanih kriterijev POGOSTOST NASTOPANJA NEVARNOSTI JE OBČASNA	3	določi team – potreben je nadzor stanja; proučiti ukrepe in roke za zmanjšanje nevarnosti/obremenjenosti	dolgoročni plan ukrepanja – team določi datum
nevarnosti ali škodljivosti zmerno presegajo splošno priznane norme ali predpisane meje, nevarnost ni neposredno akutna, vendar jo je potrebno odpraviti POGOSTOST NASTOPANJA NEVARNOSTI JE POGOSTA	4	določi team – potrebni so ukrepi v najkrajšem času; potrebno je določiti ukrepe, določiti roke in odgovorne ter sredstva za izvedbo	kratkoročni plan – team določi datum
razmere so kritične, grozi takojšnja neposredna nevarnost za varnost in zdravje in so lahko posledice težke ali usodne; drugo: POGOSTOST NASTOPANJA NEVARNOSTI JE STALNA	5	natančno določi team (določi se glede na problematiko, na pobudo strokovne osebe za VPD team določi ravnatelj) – potrebna je takojšnja prekinitev dela, takojšnja zaustavitev ali takojšnje ukrepanje; takoj določiti odgovorne za ukrepanje	takojšnja prekinitev dela

τ ... časovni korekturni koeficient. Uporabimo ga samo, če presodimo, da je to utemeljeno in smiselno, sicer je $\tau = 1$. Velikost τ je

$$\tau = t(h)/8h,$$

t ... trajanje obremenitve v urah med delovnikom. τ uporabimo npr. če delo traja več ali manj kot osem ur, nadalje za fizične, senzorne in podobne obremenitve, ne pa za razsvetljavo, za hrup, ker se ga izračunava na drug način, ali za nevarnosti, za katere presodimo, da trajanje izpostavljenosti za tveganje ni pomembno in je lahko že kratkotrajna izpostavljenost usodna ali kritična.

R ... korekcijski koeficient/RESNOSTI, ki opozori na očitne nepravilnosti in je $R = 3$ vedno v vsakem primeru, kadar:

- ☐ stanje ni znano, niso opravljene potrebne oziroma predpisane periodične meritve, ni opravljen pregled ali preizkus ipd.,
- ☐ gre za rakotvorne snovi,
- ☐ stroji ali inštalacije očitno niso v skladu s predpisi, ni navodil za delo, navodila niso v slovenskem jeziku,
- ☐ delavci niso usposobljeni za varno delo in nimajo predpisanega preizkusa znanja ali očitno ne poznajo varnostnih pravil,
- ☐ nimajo zdravniškega spričevala o zmožnosti za nastop na svoje delo,
- ☐ ne uporabljajo redno predpisanih varnostnih ukrepov in osebnih varovalnih sredstev,
- ☐ ipd.,

torej povsod, kadar nekaj pomembnega ali predpisanega očitno ni izpolnjeno ali manjka in v ustrezni tabeli ta vrsta nepravilnosti ni že upoštevana! Sicer vzamemo $R = 0$.

Kš ... koeficient, ki upošteva število ogroženih delavcev, ker je tveganje nedvomno večje, če je zaradi enake nevarnosti ali škodljivosti izpostavljenih več delavcev v podjetju, kot en sam.

Kš odčitamo iz naslednje tabele:

Število ogroženih	1	2	3	4	5	6 do 10	nad 10
Kš	0	0,1	0,15	0,18	0,2	0,23	0,25

Za koeficient **V** vzamemo $V = -0,5$ v primeru, če so razmere posebno ugodne, na primer če se obremenitev prekinja z rednimi pogostejšimi odmori in ne le z enim večjim odmorom na koncu opravila ipd. Vmesne stopnje so navedene v spodnji tabeli, če podatkov ni ali so neugodni vzamemo $V = 0$.

Verjetnost	V vrednosti
Verjetnost je skoraj nemogoča, obvladovanje visoko	-0,5
Verjetnost je majhna	-0,3
Verjetnost je srednje velika	-0,2
Verjetnost je velika, beležimo "skoraj dogodek"	-0,1
Verjetnost je zelo velika, beležimo 1 ali več nezgod s poškodbo ter 1 ali več nezgod brez poškodbe	0

Vsebinska razlaga stopnje tveganja:

IZRAČUN TVEGANJA	STANJE	Ukrep
5	Katastrofalno	Ukrep potreben takoj, ustaviti delo
4	Kritično	Ukrepanje potrebno takoj, izvajati nadzor
2 do 3	Primerno / sprejemljivo	Ukrepanje potrebno
1	Ustrezno / primerno	Ukrep ni potreben ali je le občasen

Pri končnem izračunu tveganja se numerični rezultat zaokrožuje navzgor na cela števila (npr. izračun 4,15 – zaokrožimo na 5 – stanje katastrofalno)

V primeru razglasitve epidemije v državi, se stopnja ogroženosti z virusi, bakterijami in drugimi škodljivimi organizmi poveča za eno stopnjo!

OCENJEVANJE TVEGANJA

1.0 OCENA TVEGANJA za delovna mesta: VODSTVENI IN VODILNI DELAVCI (RAVNATELJICA ŠOLE, POMOČNIK RAVNATELJICE ŠOLE IN POMOČNIK RAVNATELJICE VRTCA)

Delovni čas:

pon. - pet.: od 7.00 do 15.00 po potrebi podaljšan delovni čas

<i>Opravilo</i>	<i>Trajanje opravila</i>	<i>Delovna oprema</i>	<i>Čas trajanja</i>	
Administrativno vodstveno delo v pisarni in v prostorih šole	3,5 ur	▪ telefon, ▪ GSM ▪ osebni računalnik ▪ tiskalnik ▪ pisarniška oprema	▪ uporaba telefona – 1 ura/dan, ▪ uporaba osebnega računalnika – vsaj 6 ur/dan ▪ občasna službena pot ▪ prisotnost v hrupnem okolju (hodniki) 1 ura dnevno	
Komuniciranje s sodelavci, strankami, starši, učenci	2,5 ur			
Delo na terenu, v podružničnih enotah, ekskurzijah, šoli v naravi, telovadnici, skupni prostori	1,5 ur			
Odmor za malico	0,5 ure		▪ hladna ali topla malica	▪ malica je organizirana

1.2. OPREDELITEV TVEGANJ za delovna mesta: RAVNATELJICA ŠOLE, POMOČNIK(CA) RAVNATELJICE (šola in vrtec)

Št. tabele	Opis nevarnosti	P ₀	τ	R _{on}	K _s	V	T
1	Službena pot	1	<u>1</u>	0	0,18	0	1,18
3	Padci pri hoji	2	<u>1</u>	0	0,18	0	2,18
8, 9, 24	Udar strele Delo izven pisarne (delo na terenu, ekskurzije)	1	<u>1</u>	0	0,18	0	1,18
10 in 10a	Biološki dejavniki	2	<u>1</u>	0	0,18	0	2,18
11,12	Drža pri sedečem delu in ureditev delovnega mesta - računalnik	4	0,5	0	0,18	0	2,18
14	Izpostavljenost hrupu (skupni prostori, telovadnica)	2	<u>1</u>	0	0,18	0	2,18
23	Samostojno in odgovorno odločanje psihične obremenitve (npr. kratek reakcijski čas za odločitve)	3	<u>1</u>	0	0,18	0	3,18
27	Nasilje tretjih oseb	3	<u>1</u>	0	0,18	0	3,18

$$T = P_0 \tau + R + K_s + V$$

1.3 NAČRT ZA IZVEDBO PREDPISANIH ZAHTEV IN UKREPOV:

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
1	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno in varno delo z delovno upremo in vozili (poudarek pregled pred začetkom dela)	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	zunanji izvajalec in nadrejeni	
3	- redno čiščenje stopnic in hodnikov - popravila poškodb na poteh - po potrebi namestiti proti drsne trakove in podobno, - namestiti ustrezna opozorila v času čiščenja (pozor drsi) - obvestila o nevarnih mestih, namestiti varnostne ograje in pokrove - primerna osvetlitev - kontrola izrabljenosti tal - zmanjšano trenje, hrapavost	- dnevno in po potrebi - takoj ob ugotovljeni ali prijavljeni napaki - o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- čistilka - tehnično osebje ali zunanji izvajalec - zunanji izvajalec	
8	- izvajanje elektro meritev NN instalacij (ugotavljanje pravilnega stanja el. naprav, opreme in porabnikov) - izvajanje meritev strelovoda	- glede na izdelano poročilo o meritvah - glede na izdelano poročilo o meritvah	- izvajanje meritev zunanji strokovni sodelavec sodeluje tehnično osebje - vodenje evidence (periodike) in izbira izvajalca - tehnično osebje - izvaja pooblaščen strokovni izvajalec	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
9 24	Izobraževanje ob izvedbi varnostnih ukrepov v primeru neurja v gorah, na terenu, vodnih površinah, ipd. ▪ usposabljanje delavcev o pravih postopkih pri delu na terenu ▪ primerna oprema za delo na terenu ▪ predhodna izobraženost in delovne izkušnje	ob periodičnem usposabljanju ▪ Ob usposabljanju ▪ Nabava opreme glede na zakonske zahteve (npr. oprema za prvo pomoč)	izvaja pooblaščen strokovni izvajalec ▪ Ravnatelj ▪ Delavci, ki se udeležujejo	periodično
10	▪ redno zračenje učilnic, kabinetov in pisarn ▪ skrb za osebno higieno ▪ usposabljanje delavcev in navodila za pravilno umivanje rok	▪ redno – dnevno ▪ redno – dnevno ▪ 1 mesec po sprejemu	▪ vsi zaposleni ▪ vsi zaposleni ▪ pooblaščen strokovni izvajalec	
10a	Upoštevanje varnostnih navodil – kontakt delo z zaposlenimi – distanca Večkrat dnevno razkuževanje, skupnih prostorov, kjer se zadržujejo otroci in zaposleni Fizična ograda in določitev mest, kjer se osebe lahko gibajo (namestitev pleksi pregrade v pisarni, omejiti število oseb v tem prostoru, drugje je prepoved gibanja, zračenje prostora večkrat dnevno	▪ redno ▪ po potrebi izvedeno	▪ ravnatelj, pomočnik – strokovni delavec	
10a	Namestitev razkužil in navodil za pravilno razkuževanje rok pred vstopom v prostor Uporaba vsaj 3 slojne zaščitne maske pri delu Testiranje in cepljenje po programu v državi, upoštevanje vseh priporočil NIJZa	▪ redno ▪ redno ▪ po potrebi	▪ ravnatelj, pomočnik – strokovni delavec ▪ vsak posameznik	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
11,12	▪ pravilna namestitvev računalnikov, tiskalnikov in druge opreme glede na delovni prostor (ergonomija na delovnem mestu, sevanja, ipd.) ▪ usposabljanje delavcev ▪ pregled delovnih mest in opreme ▪ čiščenje delovne opreme (prah, umazanost, ipd.)	▪ ob prvi nastavitvi, ob zamenjavi posameznega kosa delovne opreme ali računalnika ▪ redno, po potrebi	▪ zunanji strokovni sodelavec in delavec sam ▪ čistilka ▪ delavec sam	redno
11,12	▪ izdelava navodil za varno delo z računalnikom in izvajanje vaj za razbremenitev mišic hrbta, vratu, ramen, križa in goleni ▪ seznanjanje delavcev s pravilnim položajem telesa in pravilnim načinom dela ▪ prilagoditev delovnega mesta v skladu s prilogo 2 ergonomska ureditev delovnega mesta	▪ 1 mesec po sprejetju OT ▪ Ob usposabljanju iz VZD ▪ Takoj - redno	- zunanji strokovni sodelavec - izvajalec usposabljanja ▪ zaposleni	
14	▪ meritev hrupa v skupnih prostorih šole (hodniki) in v telovadnici ▪ uporaba OVO (če bo raven hrupa prekoračena) in ▪ seznanjanje o škodljivosti hrupa (kratka obvestila med odmori po ozvočenju!!) ▪ izvajanje projektnih nalog med učenci	▪ v roku 6 mesecev - v roku 1 meseca - redno vsaj 2x tedensko – potem kampanjsko - v učni program - sistemsko	- zunanja pooblaščenca inštitucija ravnatelj - ravnatelj in tajništvo - zaposleni in učenci	
23	▪ usposabljanje delavcev o pravilnih postopkih ▪ primerna predhodna izobraženost in delovne izkušnje ▪ izgradnja osebnosti ▪ vaje (npr. evakuacija)	▪ Ob usposabljanju, obisk seminarjev, izobraževanje ▪ Izmenjava dobre prakse npr. aktiv ravnateljev ▪ Glede na zakonske zahteve	▪ Ravnatelj ▪ Delavec sam v sodelovanju sodelavci	periodično

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
	- pravočasno javljanje o odsotnosti pristojnim - stalno preventivno delovanje, da do bolniških odsotnosti ne pride (npr. prehrana, gibanje, medsebojni odnosi) - Medsebojno odgovorno ravnanje in spoštovanje	- Interni predpis in dogovor - Dobro medsebojno komuniciranje - Univerzalnost posameznikov – usposobljenost za več opravil	- Ravnatelj - Delavec sam v sodelovanju sodelavci - Vsi zaposleni delavci	
24	- usposabljanje delavcev o pravih postopkih pri delu na terenu - primerna oprema za delo na terenu - predhodna izobraženost in delovne izkušnje	- Ob usposabljanju - Nabava opreme glede na zakonske zahteve (npr. oprema za prvo pomoč)	- Ravnatelj - Delavci, ki se udeležujejo	periodično
27	- usposabljanje delavcev o prepoznavanju in preventivnem ukrepanju v primeru nasilja tretjih oseb - sodelovanje več oseb, da ne pride do konflikta - reševanje težav, odločanje in informiranje na vseh nivojih - obdelava ustreznih tem s področja stikov z ljudmi	- Ob usposabljanju iz VZD oz. po potrebi - Takoj ob ugotovitvi (brez odlašanja) - Aktivno sodelovanje vseh - ob konferencah in sestankih	- Ravnatelj - Delavec sam v sodelovanju sodelavci - Vsi zaposleni delavci	

DOMINANTNE OBREMENTITVE IN ŠKODLJIVOSTI NA DELOVNEM MESTU:

- psihične in emocionalne obremenitve (odgovornost, samostojno delo, timsko delo, osebni stiki z učenci, starši in s poslovnimi partnerji)
- obremenitve gibal (prisilne drže vratne in ledvene hrbtenice)
- obremenitve oči zaradi dela z računalnikom
- možnost prenosa nalezljivih bolezni
- možnost poškodbe po tretji osebi
- nevarnost prometnih nesreč zaradi udeležbe v prometu

POSEBNE ZDRAVSTVENE ZAHTEVE DELAVCEV, ZAPOSLENIH NA TEH DELOVNIH MESTIH:

- psihično stabilna oseba, odsotnost psihopatološke simptomatike
- vidne funkcije v mejah normale
- sluh in govorne funkcije v mejah normale
- imunski status v mejah normale
- normalen status gibal z manjšimi odstopi

PREDLOG AKTIVNOSTI IN UKREPOV KOMPLEKSNEGA VARSTVA PRI DELU :

- Ergonomska ureditev delovnega mesta v skladu s predpisi o varnem delu z računalnikom
- Promocija zdravja glede na ugotovljene škodljivosti in tveganja na delovnem mestu, ki naj vključuje predvsem naslednje:
 - zmanjševanje škodljivih posledic stresa na delovnem mestu
 - veščine uspešnega vodenja, komuniciranja, reševanja konfliktov
 - preprečevanje mišično kostnih obolenj zaradi prisilnih drž
 - zdrav življenjski slog
- Programirana zdravstvena rekreacija

2.0 OCENA TVEGANJA za delovna mesta: POSLOVNO ADMINISTRATIVNI DELAVCI (POSLOVNI SEKRETAR, RAČUNOVODJA, KNJIGOVODJA, ADMINISTRATOR in SVETOVALNI DELAVEC V ŠOLI IN V VRTCU)

Delovni čas:

pon. - pet.: od 06:30 do 14:30

<i>Opravilo</i>	<i>Trajanje opravila</i>	<i>Delovna oprema</i>	<i>Čas trajanja</i>	
Administrativno delo v pisarni in v prostorih šole	5,0 ur	▪ telefon, ▪ GSM ▪ osebni računalnik ▪ tiskalnik ▪ pisarniška oprema	▪ uporaba telefona – 1 ura/dan, ▪ uporaba osebnega računalnika – več kot 6 ure/dan razen svetovalni delavec ▪ pisanje na roko – 1 uri/dan (ob vpisih več) – poslovni sekretar ▪ občasna službena pot - svetovalni delavec	
Komuniciranje s sodelavci, strankami, starši, učenci	2,5 uri			
Odmor za malico	0,5 ure		▪ hladna ali topla malica	▪ malica je organizirana

2.2 OPREDELITEV TVEGANJ za delovna mesta: POSLOVNO ADMINISTRATIVNI DELAVCI (POSLOVNI SEKRETAR, RAČUNOVODJA, KNJIGOVODJA, ADMINISTRATOR in SVETOVALNI DELAVEC V ŠOLI IN V VRTCU)

Št. tabele	Opis nevarnosti	P ₀	τ	R _{on}	K _š	V	T
1	Delo z delovno opremo in/ali vozili službena pot	1	<u>1</u>	0	0,23	0	1,23
3	Padci pri hoji	2	<u>1</u>	0	0,23	0	2,23
8	Dotik električne napetosti in/ali udar strele	1	<u>1</u>	0	0,23	0	1,23
10 in 10a	Biološki dejavniki	2	<u>1</u>	0	0,23	0	2,23
11,12	Drža pri sedečem delu in ureditev delovnega mesta - računalnik	4	0,5	0	0,23	0	2,23
27	Nasilje tretjih oseb	3	<u>1</u>	0	0,23	0	3,23

$$T = P_0 \tau + R + K_{\text{š}} + V$$

2.3 NAČRT ZA IZVEDBO PREDPISANIH ZAHTEV IN UKREPOV:

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
1	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno in varno delo z delovno upremo in (poudarek pregled pred začetkom dela)	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	zunanji izvajalec in nadrejeni	
3	- redno čiščenje stopnic in hodnikov - popravila poškodb na poteh - po potrebi namestiti proti drsne trakove in podobno, - namestiti ustrezna opozorila v času čiščenja (pozor drsi) - obvestila o nevarnih mestih, namestiti varnostne ograje in pokrove - primerna osvetlitev - kontrola izrabljenosti tal - zmanjšano trenje, hrapavost	- dnevno in po potrebi - takoj ob ugotovljeni ali prijavljeni napaki - o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- čistilka - tehnično osebje ali zunanji izvajalec - zunanji izvajalec	
8	- izvajanje elektro meritev NN instalacij (ugotavljanje pravilnega stanja el. naprav, opreme in porabnikov) - izvajanje meritev strelovoda	- glede na izdelano poročilo o meritvah - glede na izdelano poročilo o meritvah	- izvajanje meritev zunanji strokovni sodelavec sodeluje tehnično osebje - vođenje evidence (periodike) in izbira izvajalca - tehnično osebje - izvaja pooblaščen strokovni izvajalec	
10	- redno zračenje učilnic, kabinetov in pisarn - skrb za osebno higieno - usposabljanje delavcev in navodila za pravilno umivanje rok	- redno – dnevno - redno – dnevno 1 mesec po sprejemu	- vsi zaposleni - vsi zaposleni - pooblaščen strokovni izvajalec	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
10a	Upoštevanje varnostnih navodil – kontakt delo z zaposlenimi – distanca Večkrat dnevno razkuževanje, skupnih prostorov, kjer se zadržujejo otroci in zaposleni Fizična ograditev in določitev mest, kjer se osebe lahko gibajo (namestitev pleksi pregrade v pisarni, omejiti število oseb v tem prostoru, drugje je prepoved gibanja, zračenje prostora večkrat dnevno	- redno - po potrebi izvedeno	ravnatelj, pomočnik – strokovni delavec	
10a	upoštevanje varnostnih navodil – kontakt delo s sodelavci – distanca namestitev razkužil in navodil za pravilno razkuževanje rok pred vstopom v prostor Testiranje in cepljenje po programu v državi, upoštevanje vseh priporočil NIJZa	- redno - redno - po potrebi/progrmu	- ravnatelj – strokovni delavec - delavci, ravnatelj – strokovni delavec	
11,12	- pravilna namestitev računalnikov, tiskalnikov in druge opreme glede na delovni prostor (ergonomija na delovnem mestu, sevanja, ipd.) - usposabljanje delavcev - pregled delovnih mest in opreme - čiščenje delovne opreme (prah, umazanost, ipd.)	- ob prvi nastavitvi, ob zamenjavi posameznega kosa delovne opreme ali računalnika - redno, po potrebi	- zunanj strokovni sodelavec in delavec sam - čistilka - delavec sam	redno
11,12	- izdelava navodil za varno delo z računalnikom in izvajanje vaj za razbremenitev mišic hrbta, vratu, ramen, križa in goleni - seznanjanje delavcev s pravilnim položajem telesa	1 mesec po sprejetju OT - Ob usposabljanju iz VZD	zunanj strokovni sodelavec izvajalec usposabljanja	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
	in pravilnim načinom dela ▪ prilagoditev delovnega mesta v skladu s priložo 2 ergonomska ureditev delovnega mesta	▪ Takoj - redno	▪ zaposleni	
27	▪ usposabljanje delavcev o prepoznavanju in preventivnem ukrepanju v primeru nasilja tretjih oseb ▪ sodelovanje več oseb, da ne pride do konflikta ▪ reševanje težav, odločanje in informiranje na vseh nivojih ▪ obdelava ustreznih tem s področja stikov z ljudmi	▪ Ob usposabljanju iz VZD oz. po potrebi ▪ Takoj ob ugotovitvi (brez odlašanja) ▪ Aktivno sodelovanje vseh ▪ ob konferencah in sestankih	▪ Ravnatelj ▪ Delavec sam v sodelovanju sodelavci ▪ Vsi zaposleni delavci	

DOMINANTNE OBREMENITVE IN ŠKODLJIVOSTI NA DELOVNEM MESTU:

- psihične in emocionalne obremenitve (odgovornost, samostojno delo, timsko delo, osebni stiki z učenci, starši in s poslovnimi partnerji)
- obremenitve gibal (prisilne drže vratne in ledvene hrbtenice)
- obremenitve oči zaradi dela z računalnikom
- možnost prenosa nalezljivih bolezni
- možnost poškodbe po tretji osebi
- nevarnost prometnih nesreč zaradi udeležbe v prometu

POSEBNE ZDRAVSTVENE ZAHTEVE DELAVCEV, ZAPOSLENIH NA TEH DELOVNIH MESTIH:

- psihično stabilna oseba, odsotnost psihopatološke simptomatike
- vidne funkcije v mejah normale
- sluh in govorne funkcije v mejah normale
- imunski status v mejah normale
- normalen status gibal z manjšimi odstopi

PREDLOG AKTIVNOSTI IN UKREPOV KOMPLEKSNEGA VARSTVA PRI DELU :

- Ergonomska ureditev delovnega mesta v skladu s predpisi o varnem delu z računalnikom
- Promocija zdravja glede na ugotovljene škodljivosti in tveganja na delovnem mestu, ki naj vključuje predvsem naslednje:
 - zmanjševanje škodljivih posledic stresa na delovnem mestu
 - večšine uspešnega vodenja, komuniciranja, reševanja konfliktov
 - preprečevanje mišično kostnih obolenj zaradi prisilnih drž
 - zdrav življenjski slog
- Programirana zdravstvena rekreacija

3.0 OCENA TVEGANJA za delovna mesta: PEDAGOŠKI DELAVEC

UČITELJ (PREDMETNEGA POUKA), UČITELJ (RAZREDNEGA POUKA), UČITELJ (V PODALJŠANEM BIVANJU), UČITELJ INDIVIDUALNE IN SKUPINSKE POMOČI, VZGOJITELJ – UČITELJ, RAČUNALNIKAR ORGANIZATOR INFORMACIJSKE DEJAVNOSTI IN UČITELJ – STROKOVNI DELAVEC V PROGRAMU ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG, KNJIŽNIČAR, LABORANT, SPREMLJEVALEC GIBALNO OVIRANIH UČENCEV, SPREMLJEVALEC GIBALNO OVIRANIH OTROK V VRTCU ORGANIZATOR ŠOLSKE PREHRANE, ORGANIZATOR ZDRAVSTVENO TEHNIČNEGA REŽIMA, UČITELJ ŠPORTA, UČITELJ TEHNIKE, UČITELJ KEMIJE, JAVNI DELAVEC V VRTCU, JAVNI DELAVEC - INVALID)

KJER SE PRI DELU UPORABLJA NEVARNE SNOVI (npr. učitelj kemije) JE IZDELANA ŠE DODATNA OCENA TVEGANJA PRI DELU Z NEVARNIMI SNOVI (JE PRILOGA K TEJ OCENI TVEGANJA).

3.1 SPLOŠNI PODATKI

3.1.1 SPLOŠNI PODATKI za delovno mesto: PEDAGOŠKI DELAVEC

Delovni čas:

pon. - pet.: določen po urniku, dopolnilne dejavnosti, govorilne ure, dežurstva, sestanki in konference ter spremstvo učencev

Opravilo	Trajanje opravila	Delovna oprema	Čas trajanja
Neposredno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v učilnicah, delavnicah, na športnem poligonu, telovadnici, bazenu, naravi, ipd.	5,5 ur	▪ telefon, ▪ GSM ▪ osebni računalnik ▪ tiskalnik ▪ pisarniška oprema ▪ didaktični pripomočki ▪ A lestev	▪ uporaba osebnega računalnika – do 4 ure/dan, razen računalnikar ▪ občasna službena pot in delo na terenu (npr. športni izleti) ▪ prisotnost v hrupnem okolju (hodniki) 40 min dnevno, razen učitelja telovadbe v zimskem času, ko je prisoten v hrupnem okolju več kot 3,0 ure ▪ občasno delo na lestvi ▪ dvigovanje in premeščanje otrok in drugih bremen (npr. inv. vozički, gradivo, ipd.) ▪ udeležnost v prometu kot pešec ▪ občasna uporaba kemikalij - Glej oceno tveganja za kemikalije ▪ delo na zavarovani višini (npr. plezanje, demonstracije vaj in varovanje otrok pri športnih vajah) ▪ velika odgovornost za varnost otrok
Administrativno delo v kabinetih, zbornici in v prostorih šole – priprava, ocenjevanje, ipd.	1,0 ur		
Komuniciranje s sodelavci, strankami, starši, učenci	1,0 ur		
Delo na terenu, v podružničnih enotah, ekskurzijah, šoli v naravi, telovadnici, bazenu, skupni prostori			
Odmor za malico	0,5 ure		▪ hladna ali topla malica ▪ malica je organizirana

Za druga delovna mesta, ki so združena v tej oceni tveganja glej za opis del in nalog akt o sistemizaciji delovnih mest in navodila za delo (npr. invalidu).

3.2. OPREDELITEV TVEGANJ za delovna mesta: PEDAGOŠKI DELAVEC

Št. tabele	Opis nevarnosti	P ₀	τ	R _{on}	K _s	V	T
1	Delo z delovno opremo in/ali vozili službena pot	1	<u>1</u>	0	0,25	0	1,25
2	Ogrožanje zaradi padanja, prevračanja, nihanja, ipd.	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
3	Padci pri hoji	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
4	Način dela ter dvigovanje in premeščanje bremen	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
6	Padci z višine ali v globino	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
8, 9	Dotik električne napetosti in/ali udar strele	1	<u>1</u>	0	0,25	0	1,25
10 in 10a	Biološki dejavniki	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
11,12	Drža pri sedečem delu in ureditev delovnega mesta - računalnik	4	0,5	0	0,25	0	2,25
14	Izpostavljenost hrupu (skupni prostori, telovadnica)	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
23	Samostojno in odgovorno odločanje psihične obremenitve	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
24	Delo izven pisarne (delo na terenu, ekskurzije)	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
25	Organizacija zamenjave osebja	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
26	Nevarne snovi - izpostavljenost	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
27	Nasilje tretjih oseb	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25

$$T = P_0 \tau + R + K_s + V$$

3.3 NAČRT ZA IZVEDBO PREDPISANIH ZAHTEV IN UKREPOV:

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
1	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno in varno delo z delovno upremo in vozili (poudarek pregled pred začetkom dela)	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	zunanji izvajalec in nadrejeni	
2	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno izvedenimi demonstracijami (poudarek na ogretem in pravilno raztegnjenih vseh delih telesa) Primerna osebna varovalna oprema, obleka, oprema in obutev	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- nadrejeni - zunanji izvajalec	
3	- redno čiščenje stopnic in hodnikov - popravila poškodb na poteh - po potrebi namestiti proti drsne trakove in podobno, - namestiti ustrezna opozorila v času čiščenja (pozor drsi) - obvestila o nevarnih mestih, namestiti varnostne ograje in pokrove - primerna osvetlitev - kontrola izrabljenosti tal - zmanjšano trenje, hrapavost	- dnevno in po potrebi - takoj ob ugotovljeni ali prijavljeni napaki - o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- čistilka - tehnično osebje ali zunanji izvajalec - zunanji izvajalec	
4	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno izvedbo dviganja in premeščanja bremen Primerna oprema npr. invalidski vozički, vozički za najmlajše, ipd. Primerna osebna varovalna oprema, obleka, oprema in obutev	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- nadrejeni - zunanji izvajalec	
6	Usposobljenost za varno delo na višini Navodilo za letev Uporaba osebne varovalne opreme in druge opreme npr. blazin	- ob izobraževanju - navodilo za varno delo na lestvi takoj in redno - nabava in uporaba OVO in opreme takoj in redno	- zunanji strokovni delavec - delavec sam - nadrejeni	
8	izvajanje elektro meritev NN instalacij (ugotavljanje pravilnega stanja el. naprav, opreme in porabnikov)	glede na izdelano poročilo o meritvah	izvajanje meritev zunanji strokovni sodelavec	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
	izvajanje meritev strelovoda	glede na izdelano poročilo o meritvah	sodeluje tehnično osebje - vodenje evidence (periodike) in izbira izvajalca - tehnično osebje - izvaja pooblaščen strokovni izvajalec	
9	Izobraževanje ob izvedbi varnostnih ukrepov v primeru neurja v gorah, na terenu, vodnih površinah, ipd.	ob periodičnem usposabljanju	izvaja pooblaščen strokovni izvajalec	
10	- redno zračenje učilnic, kabinetov in pisarn - skrb za osebno higieno - usposabljanje delavcev in navodila za pravilno umivanje rok	- redno – dnevno - redno – dnevno 1 mesec po sprejemu	- vsi zaposleni - vsi zaposleni - pooblaščen strokovni izvajalec	
10a	- omejitev gibanja delavcev, otrok in določitev pravila obnašanja, - razkuževanje merjenje temperature, uporaba 3 slojne zaščitne maske - usposabljanje delavcev in navodila za pravilno umivanje rok	- redno – dnevno 1 mesec po sprejemu	- vsi - zaposleni, otroci - vsi zaposleni in strokovni izvajalec	
10a	Upoštevanje varnostnih navodil – kontakt delo z sodelavci – distanca Namestitev razkužil in navodil za pravilno razkuževanje rok pred vstopom v prostor Testiranje in cepljenje po programu v državi, upoštevanje vseh priporočil NIJZa	- redno - redno - po potrebi/programu	- ravnatelj – strokovni delavec - delavci, ravnatelj – strokovni delavec	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
11,12	▪ pravilna namestitvev računalnikov, tiskalnikov in druge opreme glede na delovni prostor (ergonomija na delovnem mestu, sevanja, ipd.) ▪ usposabljanje delavcev ▪ pregled delovnih mest in opreme ▪ čiščenje delovne opreme (prah, umazanost, ipd.)	▪ ob prvi nastavitvi, ob zamenjavi posameznega kosa delovne opreme ali računalnika ▪ redno, po potrebi	▪ zunanji strokovni sodelavec in delavec sam ▪ čistilka ▪ delavec sam	redno
11,12	▪ izdelava navodil za varno delo z računalnikom in izvajanje vaj za razbremenitev mišic hrbta, vratu, ramen, križa in goleni ▪ seznanjanje delavcev s pravilnim položajem telesa in pravilnim načinom dela prilagoditev delovnega mesta v skladu s prilogo 2 ergonomska ureditev delovnega mesta	▪ 1 mesec po sprejetju OT ▪ Ob usposabljanju iz VZD ▪ Takoj - redno	zunanji strokovni sodelavec izvajalec usposabljanja ▪ zaposleni	
14	▪ meritev hrupa v skupnih prostorih šole (hodniki) in v telovadnici ▪ uporaba OVO (če bo raven hrupa prekoračena) in ▪ seznanjanje o škodljivosti hrupa (kratka obvestila med odmori po ozvočenju!!) ▪ izvajanje projektnih nalog med učenci	▪ v roku 6 mesecev v roku 1 meseca redno vsaj 2x tedensko – potem kampanjsko v učni program - sistemsko	zunanja pooblaščen inštitucija ravnatelj ravnatelj in tajništvo zaposleni in učenci	
23	▪ usposabljanje delavcev o pravih postopkih ▪ primerna predhodna izobraženost in delovne izkušnje ▪ izgradnja osebnosti ▪ vaje (npr. evakuacija)	▪ Ob usposabljanju, obisk seminarjev, izobraževanje ▪ Izmenjava dobre prakse npr. aktiv ravnatelj ▪ Glede na zakonske zahteve	▪ Ravnatelj ▪ Delavec sam v sodelovanju sodelavci	periodično
24	▪ usposabljanje delavcev o pravih postopkih pri delu na terenu ▪ primerna oprema za delo na terenu ▪ predhodna izobraženost in delovne izkušnje	▪ Ob usposabljanju ▪ Nabava opreme glede na zakonske zahteve (npr. oprema za prvo pomoč)	▪ Ravnatelj ▪ Delavci, ki se udeležujejo	periodično

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
25	- pravočasno javljanje o odsotnosti pristojnim - stalno preventivno delovanje, da do bolniških odsotnosti ne pride (npr. prehrana, gibanje, medsebojni odnosi) - Medsebojno odgovorno ravnanje in spoštovanje	- Interni predpis in dogovor 1 mesec - Dobro medsebojno komuniciranje - Univerzalnost posameznikov – usposobljenost za več opravil	- Ravnatelj - Delavec sam v sodelovanju sodelavci - Vsi zaposleni delavci	
26	- Usposabljanje delavcev in učencev - Zmanjšanje število in količino nevarni snovi na minimum v skladu z učnim programom - Pridobiti varnostne liste nevarnih snovi - ažuriranje - Ureditev delovnih prostorov v skladu z navodili iz varnostnih listov in redčenje nevarnih snovi za učni proces - Uporaba ustrezne osebne varovalne opreme	- Interna navodila za varno rokovanje z nevarnimi snovmi 1 mesec - Ustrezna priprava na varno delo pred vsako vajo periodično - Redna kontrola o delovanju odsesovalne naprave in druge zaščite periodično	Delavec in strokovni delavec	
27	- usposabljanje delavcev o prepoznavanju in preventivnem ukrepanju v primeru nasilja tretjih oseb - sodelovanje več oseb, da ne pride do konflikta - reševanje težav, odločanje in informiranje na vseh nivojih - obdelava ustreznih tem s področja stikov z ljudmi	- Ob usposabljanju iz VZD oz. po potrebi - Takoj ob ugotovitvi (brez odlašanja) - Aktivno sodelovanje vseh - ob konferencah in sestankih	- Ravnatelj - Delavec sam v sodelovanju sodelavci - Vsi zaposleni delavci	

DOMINANTNE OBREMENITVE IN ŠKODLJIVOSTI NA DELOVNEM MESTU:

- psihične in emocionalne obremenitve (odgovornost, samostojno delo, timsko delo, osebni stiki z učenci, starši in s poslovnimi partnerji)
- obremenitve gibal (prisilne drže vratne in ledvene hrbtenice)
- obremenitve oči zaradi dela z računalnikom
- možnost prenosa nalezljivih bolezni
- možnost poškodbe po tretji osebi
- nevarnost prometnih nesreč zaradi udeležbe v prometu

POSEBNE ZDRAVSTVENE ZAHTEVE DELAVCEV, ZAPOSLENIH NA TEH DELOVNIH MESTIH:

- psihično stabilna oseba, odsotnost psihopatološke simptomatike
- vidne funkcije v mejah normale
- sluh in govorne funkcije v mejah normale
- imunski status v mejah normale
- normalen status gibal z manjšimi odstopi

PREDLOG AKTIVNOSTI IN UKREPOV KOMPLEKSNEGA VARSTVA PRI DELU :

- Ergonomska ureditev delovnega mesta v skladu s predpisi o varnem delu z računalnikom
- Promocija zdravja glede na ugotovljene škodljivosti in tveganja na delovnem mestu, ki naj vključuje predvsem naslednje:
 - zmanjševanje škodljivih posledic stresa na delovnem mestu
 - veščine uspešnega vodenja, komuniciranja, reševanja konfliktov
 - preprečevanje mišično kostnih obolenj zaradi prisilnih drž
 - zdrav življenjski slog
- Programirana zdravstvena rekreacija

4.0 OCENA TVEGANJA za delovno mesto: TEHNIČNI DELAVCI (KUHAR V ŠOLI IN VRTCU, KUHARSKI POMOČNIK V ŠOLI IN VRTCU, POMOŽNI DELAVEC V KUHINJI, ČISTILKA, GOSPODINJEC IN PERICA)

4.1 SPLOŠNI PODATKI

4.1.1 SPLOŠNI PODATKI za delovno mesto: TEHNIČNI DELAVCI

Delovni čas: pon. - pet.: 4:00 – 12:00 oz. 7:00 do 15:00 (8 urni delavnik)

Opravilo	Trajanje opravila	Delovna oprema	Čas trajanja	
Neposredno izvajanje dela v prostorih šole: kuhinja, pralnica, delavnicah in v okolišu šole, vrtca ipd.	6,5 ur	- delovna oprema v kuhinji npr. parni konvektomat, pomivalni stroj, kruhoreznice, lupilec krompirja, hladilnik, električni štedilniki, plinski štedilnik, plinski kotel, termo pult, tehtnica, različni noži, ročna kuhinjska električna oprema - delovna oprema v likalnici - delovna oprema za čiščenje in oprema, orodje: npr. teleskopske metle, krpe, vedra, vozički - lestev	- prisotnost v hrupnem okolju (hodniki) 40 min dnevno, - občasno delo na lestvi - dvigovanje in premeščanje bremen 3 ure dnevno - vroče površine -1 ura - delo na mokrih in spolzkih tleh 2 uri - delo z delovno opremo in orodji (npr. rezili, noži), kjer je nevarnost za poškodbe večja (npr. salamo-reznica) 2 uri opomba: navedene ure se lahko glede na obseg in zahtevo dela spreminjajo!!	
Odmor za malico	0,5 ure		hladna ali topla malica	malica je organizirana

4.2. OPREDELITEV TVEGANJ za delovna mesta: **TEHNIČNI DELAVCI**

Št. tabele	Opis nevarnosti	P ₀	τ	R _{on}	K _s	V	T
1	Delo z delovno opremo	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
2	Ogrožanje zaradi padanja, prevračanja, nihanja, ipd.	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
3	Padci pri hoji	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
4	Način dela ter dvigovanje in premeščanje bremen	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
5	Priporočene omejitve za dvigovanje in premeščanje bremen	3	<u>1</u>	0	0,25	0	3,25
6	Padci z višine ali v globino	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
7	Ostri robovi, nevarne ali štrleče površine ali predmeti, prostor, dostopi	1	1	0	0,25	0	1,25
8	Dotik električne napetosti in/ali udar strele	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
10 in 10a	Biološki dejavniki	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
11,12	Drža pri sedečem ali stoječem delu in ureditev delovnega mesta	4	0,5	0	0,25	0	2,25
13	Ustreznost osebne varovalne opreme	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25
17	Izpostavljenost snovem z visoko temperaturo	2	<u>1</u>	0	0,25	0	2,25

$$T = P_0 \tau + R + K_s + V$$

4.3 NAČRT ZA IZVEDBO PREDPISANIH ZAHTEV IN UKREPOV:

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
1	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno in varno delo z delovno upremo (poudarek pregled pred začetkom dela)	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	zunanji izvajalec in nadrejeni	
2	Usposabljanje delavcev s poudarkom na shranjevanje posod, delovne opreme, orodij, ipd. Primerna osebna varovalna oprema, obleka, oprema in obutev	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- nadrejeni - zunanji izvajalec	
3	- redno čiščenje stopnic in hodnikov - popravila poškodb na poteh - po potrebi namestiti proti drsne trakove in podobno, - namestiti ustrezna opozorila v času čiščenja (pozor drsi) - obvestila o nevarnih mestih, namestiti varnostne ograje in pokrove - primerna osvetlitev - kontrola izrabljenosti tal – zmanjšano trenje, hrapavost	- dnevno in po potrebi - takoj ob ugotovljeni ali prijavljeni napaki - o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- čistilka - tehnično osebje ali zunanji izvajalec - zunanji izvajalec	
4	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno izvedbo dviganja in premeščanja bremen Primerna oprema npr. vozički za transport ipd. Primerna osebna varovalna oprema, obleka, oprema in obutev	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- nadrejeni - zunanji izvajalec	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
5	Usposobljenost za varno delo pri premeščanju bremena Bremena razdeliti na manjšo težo bremen Urediti organizacijo dela, da se zmanjša bremena, ki se premeščajo oziroma število delavcev uskladiti z bremenom ki se premeščajo (npr. ob generalnih čiščenjih)	dnevno in po potrebi	- Strokovni delavec - Ob naročilu zahteva za dobavitelja - Vodja del - Delavec sam	
6	Usposobljenost za varno delo na višini Navodilo za letev Uporaba osebne varovalne opreme in druge opreme npr. blazin	- ob izobraževanju - navodilo za varno delo na lestvi takoj in redno - nabava in uporaba OVO in opreme takoj in redno	- strokovni delavec - delavec sam - nadrejeni	
7	nože in rezila shranjevati na določenih za to primernih mestih	stalno – dnevno	vsi	
8	- izvajanje elektro meritev NN instalacij (ugotavljanje pravega stanja el. naprav, opreme in porabnikov) - izvajanje meritev strelovoda	- glede na izdelano poročilo o meritvah - glede na izdelano poročilo o meritvah	- izvajanje meritev zunanji strokovni sodelavec sodeluje tehnično osebje - vodenje evidence (periodike) in izbira izvajalca – tehnično osebje - izvaja pooblaščen strokovni izvajalec	
10	- redno zračenje učilnic, kabinetov in pisarn - skrb za osebno higieno	- redno – dnevno - redno – dnevno	- vsi zaposleni - vsi zaposleni	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
	usposabljanje delavcev (npr. navodila za pravilno umivanje rok, razkužila)	1 mesec po sprejemu	pooblaščen strokovni izvajalec	
10a	omejitev gibanja delavcev in določitev pravila obnašanja, - razkuževanje merjenje temperature, uporaba 3 slojne zaščitne maske	redno – dnevno	vsi - zaposleni, otroci	
10a	Upoštevanje varnostnih navodil – kontakt delo s sodelavci – distanca Namestitev razkužil in navodil za pravilno razkuževanje rok pred vstopom v prostor Testiranje in cepljenje po programu v državi, upoštevanje vseh priporočil NIJZa	- redno - redno - po potrebi/programu	- ravnatelj – strokovni delavec - delavci, ravnatelj – strokovni delavec	
11,12	- pravilna namestitev delovne opreme glede na delovni prostor (ergonomija na delovnem mestu ipd.) - usposabljanje delavcev - pregled delovnih mest in opreme - čiščenje delovne opreme (prah, umazanost, ipd.)	- ob prvi nastavitvi, ob zamenjavi posameznega kosa delovne opreme - redno, po potrebi	- zunanj strokovni sodelavec in delavec sam - čistilka - delavec sam	redno
11,12	- izdelava navodil za varno delo z delovno opremo - seznanjanje delavcev s pravilnim položajem telesa in pravilnim načinom dela prilagoditev delovnega mesta v skladu s priložo 2 ergonomska ureditev delovnega mesta	1 mesec po sprejetju OT - Ob usposabljanju iz VZD - Takoj – redno	zunanj strokovni sodelavec izvajalec usposabljanja zaposleni	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
13	- nabava ustrezne osebne varovalne opreme – OVO (glede na specifiko dela in delavca samega npr. velikost, - uporaba OVO pri posameznih fazah dela - hranjenje OVO	Takoj – redno Izvajati kontrolo pravilne uporabe	Vodja Ravnatelj Strokovni delavec	

DOMINANTNE OBREMENTITVE IN ŠKODLJIVOSTI NA DELOVNEM MESTU

- dinamične in statične obremenitve: veliko hoje, delo z rokami, prisilna drža hrbtenice in gibal, ročno premeščanje bremen
- neugodni mikroklimatski pogoji (vročina, vlaga)
- nevarnost mehanskih poškodb (vreznine, opekline..)
- izpostavljenost biološkim dejavnikom tveganja
- stik s kemikalijami (čistila)

POSEBNE ZDRAVSTVENE ZAHTEVE DELAVCEV, ZAPOSLENIH NA TEH DELOVNIH MESTIH :

- psihofizično stabilna oseba brez psihopatološke simptomatike (brez psihoz, bolezni odvisnosti)
- vidne funkcije v mejah normale z ali brez korekcije
- normalen status kardiovaskularnega sistema in dihal z manjšimi odstopi
- normalen status gibal, z manjšimi odstopi
- odsotnost težjih nevroloških obolenj, normalen ravnotežni aparat
- imunski sistem v mejah normale - brez težjih alergij in kožnih obolenj (predvsem na rokah)

PREDLOG AKTIVNOSTI IN UKREPOV KOMPLEKSNEGA VARSTVA PRI DELU :

- Program promocije zdravja na delovnem mestu glede na ugotovljene škodljivosti in tveganja na delovnem mestu, ki naj vključuje naslednje:
 - zmanjševanje škodljivih posledic stresa na delovnem mestu
 - izobraževanje s področja HACCP sistema
 - zdrav življenjski slog
 - preprečevanje kostno mišičnih obolenj zaradi prisilnih drž
- Spodbujanje aktivnosti v prostem času, ki pozitivno vplivajo na gibala

5.0 OCENA TVEGANJA za delovna mesta: **HIŠNIK** (tehnično osebje v šoli in v vrtcu)

5.1 SPLOŠNI PODATKI

5.1.1 SPLOŠNI PODATKI za delovno mesto: **HIŠNIK**

Delovni čas:

pon. – pet.: od 06:00 do 14:00 oz. po potrebi

<i>Opravilo</i>	<i>Trajanje opravila</i>	<i>Delovna oprema</i>	<i>Čas trajanja</i>	
Neposredno izvajanje dela v prostorih šole – npr. delavnicah in v okolišu šole, vrtca ipd. Vožnja službenega vozila	6,5 ur	▪ delovna oprema v delavnici npr. ročno orodje, ročno el. Orodje, kotna brusilka, vrtni stroj, rotacijska kosilnica ▪ lestve ▪ kombinirano vozilo	▪ prisotnost v hrupnem okolju (hodniki) 60 min dnevno, ▪ občasno delo na lestvi ▪ dvigovanje in premeščanje bremen 2 uri dnevno ▪ delo v neugodnih delovnih pogojih dela – glede na sezono – delo zunaj (npr. košnja trave, kidanje snega) ▪ delo na mokrih in spolzkih tleh 2 uri ▪ delo z delovno opremo in orodji (npr. kosilnica 2 uri) opomba: navedene ure se lahko glede na obseg in zahtevo dela spreminjajo!!	
Odmor za malico	0,5 ure		▪ hladna ali topla malica	▪ malica je organizirana

5.2. OPREDELITEV TVEGANJ za delovno mesto: TEHNIČNO OSEBJE

Št. tabele	Opis nevarnosti	P ₀	τ	R _{on}	K _s	V	T
1	Delo z delovno opremo	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
2	Ogrožanje zaradi padanja, prevračanja, nihanja, ipd.	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
3	Padci pri hoji	3	<u>1</u>	0	0,15	0	3,15
4	Način dela ter dvigovanje in premeščanje bremen	3	<u>1</u>	0	0,15	0	3,15
5	Priporočene omejitve za dvigovanje in premeščanje bremen	3	<u>1</u>	0	0,15	0	3,15
6	Padci z višine ali v globino	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
7	Ostri robovi, nevarne ali štrleče površine ali predmeti, prostor, dostopi	1	1	0	0,15	0	1,15
8	Dotik električne napetosti in/ali udar strele	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
10 in 10a	Biološki dejavniki	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
13	Ustreznost osebne varovalne opreme	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
14	Izpostavljenost hrupu (pri uporabi delovne opreme)	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15
26	Nevarne snovi - izpostavljenost	2	<u>1</u>	0	0,15	0	2,15

$$T = P_0 \tau + R + K_s + V$$

5.3 NAČRT ZA IZVEDBO PREDPISANIH ZAHTEV IN UKREPOV:

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
1	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno in varno delo z delovno upremo (poudarek pregled pred začetkom dela)	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	zunanji izvajalec in nadrejeni	
2	usposabljanje delavcev s poudarkom na shranjevanje opreme, delovne opreme, orodij, ipd. nakup in uporaba primerne osebne varovalne opreme (obleka in obutev)	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- nadrejeni - zunanji izvajalec	
3	- redno čiščenje stopnic in hodnikov - popravila poškodb na poteh - po potrebi namestiti proti drsne trakove in podobno, - namestiti ustrezna opozorila v času čiščenja (pozor drsi) - obvestila o nevarnih mestih, namestiti varnostne ograje in pokrove - primerna osvetlitev - kontrola izrabljenosti tal - zmanjšano trenje, hrapavost	- dnevno in po potrebi - takoj ob ugotovljeni ali prijavljeni napaki - o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- čistilka - tehnično osebje ali zunanji izvajalec - zunanji izvajalec	
4	Usposabljanje delavcev s poudarkom na pravilno izvedbo dviganja in premeščanja bremen Primerna oprema npr. vozički za transport ipd. Primerna osebna varovalna oprema, obleka, oprema in obutev	- o kontrolnih pregledih - ob ugotovitvah, prijavah	- nadrejeni - zunanji izvajalec	
5	Usposobljenost za varno delo pri premeščanju bremena Bremena razdeliti na manjšo težo bremen Urediti organizacijo dela, da se zmanjša bremena, ki se premeščajo oziroma število delavcev uskladiti z bremeni ki se premeščajo (npr. ob generalnih čiščenjih)	- dnevno in po potrebi	- Strokovni delavec - Ob naročilu zahteva za dobavitelja - Vodja del - Delavec sam	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
6	Usposobljenost za varno delo na višini Navodilo za letev Uporaba osebne varovalne opreme in druge opreme npr. blazin	▪ ob izobraževanju ▪ navodilo za varno delo na lestvi takoj in redno ▪ nabava in uporaba OVO in opreme takoj in redno	▪ strokovni delavec ▪ delavec sam ▪ nadrejeni	
7	▪ nože in rezila shranjevati na določenih za to primernih mestih	▪ stalno - dnevno	▪ vsi	
8	▪ izvajanje elektro meritev NN instalacij (ugotavljanje pravičnega stanja el. naprav, opreme in porabnikov) ▪ izvajanje meritev strelovoda	▪ glede na izdelano poročilo o meritvah ▪ glede na izdelano poročilo o meritvah	▪ izvajanje meritev zunanji strokovni sodelavec sodeluje tehnično osebje ▪ vodenje evidence (periodike) in izbira izvajalca - tehnično osebje ▪ izvaja strokovni izvajalec	
10 in 10a	▪ omejitev gibanja delavcev in določitev pravila obnašanja, - razkuževanje merjenje temperature, uporaba 3 slojne zaščitne maske ▪ redno zračenje kabinetov ▪ skrb za osebno higieno ▪ usposabljanje delavcev in navodila za pravilno umivanje rok	▪ redno – dnevno ▪ redno – dnevno ▪ redno – dnevno ▪ 1 mesec po sprejemu	▪ vsi - zaposleni, otroci ▪ vsi zaposleni ▪ vsi zaposleni ▪ vsi zaposleni in strokovni izvajalec	
10 in 10a	Upoštevanje varnostnih navodil – kontakt delo s sodelavci – distanca Namestitev razkužil in navodil za pravilno razkuževanje rok pred vstopom v prostor ▪ Testiranje in cepljenje po programu v državi, upoštevanje vseh priporočil NIJZa	▪ redno ▪ redno ▪ po potrebi/progrmu	▪ ravnatelj – strokovni delavec ▪ delavci, ravnatelj – strokovni delavec	

Številka tabele	Ukrepi	Rok za izvedbo	Zadolžen za izvedbo	Izvedeno dne
13	- nabava ustrezne osebne varovalne opreme – OVO (glede na specifiko dela in delavca samega npr. velikost, - uporaba OVO pri posameznih fazah dela - hranjenje OVO	Takoj – redno Izvajati kontrolo pravilne uporabe	Vodja Ravnatelj Strokovni delavec	
14	- meritev hrupa v skupnih prostorih šole (hodniki) in v telovadnici - uporaba OVO (če bo raven hrupa prekoračena) in - seznanjanje o škodljivosti hrupa (kratka obvestila med odmori po ozvočenju!!) - izvajanje projektnih nalog med učenci	- v roku 6 mesecev - v roku 1 meseca - redno vsaj 2x tedensko – potem kampanjsko - v učni program - sistemsko	zunanja pooblaščenca inštitucija ravnatelj ravnatelj in tajništvo zaposleni in učenci	
26	- usposabljanje delavcev - pridobiti varnostne liste nevarnih snovi - gorivo - ureditev delovnih prostorov in priročnih rezervarjev v skladu z navodili iz varnostnih listov - uporaba ustrezne osebne varovalne opreme	- Interna navodila za varno rokovanje z nevarnimi snovmi 1 mesec - Ustrezna priprava na varno delo pred vsako uporabo	Delavec in strokovni delavec	

DOMINANTNE OBREMENITVE IN ŠKODLJIVOSTI NA DELOVNEM MESTU

- dinamične in statične obremenitve: veliko hoje, delo z rokami, prisilna drža hrbtenice in gibal, ročno premeščanje bremen
- neugodni mikroklimatski pogoji (delo na prostem)
- nevarnost mehanskih poškodb (vreznine, opekline, padci)
- udeležba v prometu
- izpostavljenost biološkim dejavnikom tveganja (možnost okužb)
- psihične obremenitve
- občasno izpostavljenost hrupu in vibracijam
- občasno delo na višini
- stik s kemikalijami (čistila, razkužila)

POSEBNE ZDRAVSTVENE ZAHTEVE DELAVCEV, ZAPOSLENIH NA TEH DELOVNIH MESTIH :

- psihofizično stabilna oseba brez psihopatološke simptomatike (brez psihoz, bolezni odvisnosti)
- vidne funkcije v mejah normale z ali brez korekcije - **nočni vid (če vozi službeno vozilo)**
- sluh v mejah normale
- ravnotežni aparat v mejah normale
- normalen status kardiovaskularnega sistema in dihal z manjšimi odstopi
- normalen status gibal, z manjšimi odstopi
- odsotnost težjih nevroloških obolenj
- imunski sistem v mejah normale - brez težjih alergij in kožnih obolenj (predvsem na rokah)
- **barvni vid (če dela z elektro instalacijami!!)**

PREDLOG AKTIVNOSTI IN UKREPOV KOMPLEKSNEGA VARSTVA PRI DELU :

- promocija zdravja glede na ugotovljene škodljivosti in tveganja na delovnem mestu:
 - pravilno premeščanje ročnih bremen in preventiva kostno mišičnih obolenj
 - zdrav življenjski slog
 - spodbujanje aktivnosti v prostem času, ki pozitivno vplivajo na gibala
 - izobraževanje s področja varovanja sluha pri delu v hrupu zdrav življenjski slog
- preventivno cepljenje proti KME
- uporaba OVO za sluh pri delu v hrupu

6.0 POVZETEK OCENE TVEGANJA

6.1 Iz ocene tveganja je razvidno, da so na šoli, **delovna mesta s povečano nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar** sledeča:

- **TEHNIČNI DELAVEC**
- in**
- **HIŠNIK**

<u>Resnost poškodbe se opredeli kot:</u>	<u>lahka do težja.</u>
<u>Verjetnost nastanka poškodbe:</u>	<u>majhna.</u>
<u>Tveganje:</u>	<u>znatno.</u>

SKUPNO OCENJENO TVEGANJE: **SPREJEMLJIVO.**
Prisotno in zmerno. Ukrepi navedeni v tabelah ocene so potrebni.

6.2 Delovna mesta, kjer ni izrazito povečana možnost poškodb in zdravstvenih okvar:

- **VODSTVENI IN VODILNI DELAVCI,**
- **POSLOVNO ADMINISTRATIVNI DELAVCI**
- in**
- **PEDAGOŠKI DELAVCI**

<u>Resnost poškodbe se opredeli kot:</u>	<u>lahka do lažja.</u>
<u>Verjetnost nastanka poškodbe:</u>	<u>majhna.</u>
<u>Tveganje:</u>	<u>malo.</u>

SKUPNO OCENJENO TVEGANJE: **SPREJEMLJIVO.**
Prisotno in zmerno. Ukrepi navedeni v tabelah ocene so potrebni.

Tveganja za učence so delno zajeta v oceni tveganja za zaposlene. Določena pravila varnosti za učence (varnost med odmori, na izletih, šoli v naravi in ostalih primerih) so zajeta v pravilih, ki so v prilogi te Izjave o varnosti.

PRILOGA 1:

ROČNO PREMEŠČANJE BREMEN

Okvara hrbta (hrbtenica z vsem mišičjem, ligamenti in živčevjem) zaradi fizičnih del, ki vključuje dvigovanja, spuščanja, vlečenja, nošenja, držanja ali podpiranja bremen.

Pri ocenjevanju tveganja je potrebno posebej upoštevati značilnosti bremena obremenitve delavca in značilnosti delovnega okolja.

Delavec posamezne kategorije sme občasno samo v ugodnih pogojih ročno premeščati bremena z največjo maso, ki je določena v spodnji tabeli.

Ugodni pogoji pri premeščanju so:

- drža telesa pri premeščanju mora biti ergonomsko primerna
- prostor za gibanje in hojo mora biti dovolj velik, tla ravna in ne drsljiva, osvetlitev delovišča primerna
- breme mora imeti primerno prijemališče

STAROST	MOŠKI	ŽENSKE
15 do 19 let	35 kg	13 kg
19 do 45 let	55 kg	30 kg
nad 45 let	45 kg	25 kg
nosečnice		5 kg

V primeru da je potrebno premeščati težja bremena morajo le te premeščati več delavcev hkrati.

Skupno sme delavec najhitreje v dveh urah premestiti le 1000 kg najtežjih bremen in isti dan ne sme biti obremenjen z dodatnim delom premeščanja.

Obveznost delodajalca skladno s Pravilnikom o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Ur. list RS št. 30/00) je:

- zagotovitev pripomočkov, mehanskih pomagal in delovne opreme,
- usposabljanje in obveščanje delavcev,
- telesna zmogljivost delavcev glede na spol in starost skladno z zgornjim omejitvam.
- telesno zmogljivost določi izvajalec medicine dela.

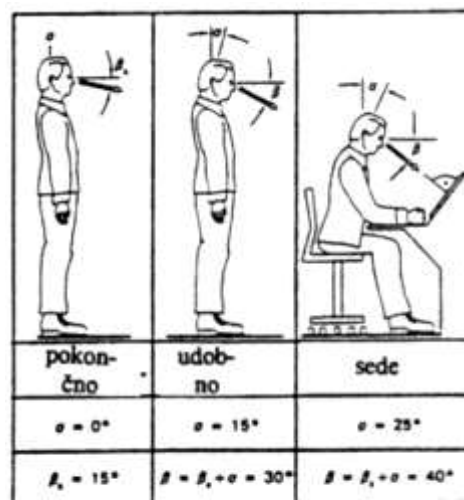
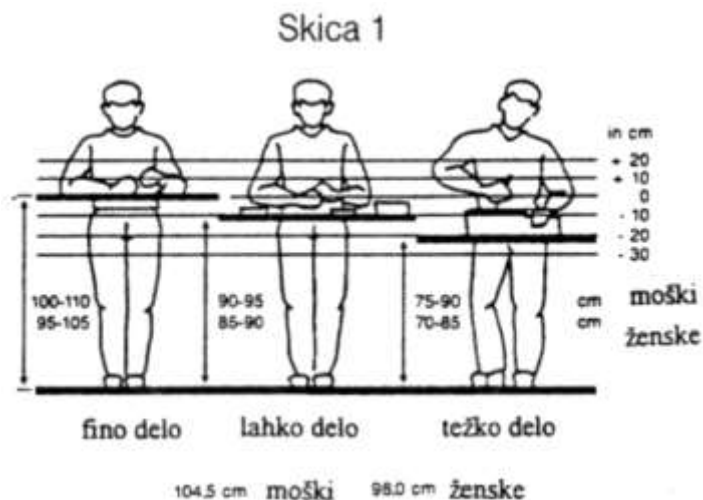
PRILOGA 2:

VELJA ZA ZAPOSLENE, KI OPRAVLJAJO DELO Z RAČUNALNIŠKO OPREMO Z ZASLONOM NAJMANJ POLOVICO POLNEGA DELOVNEGA ČASA.

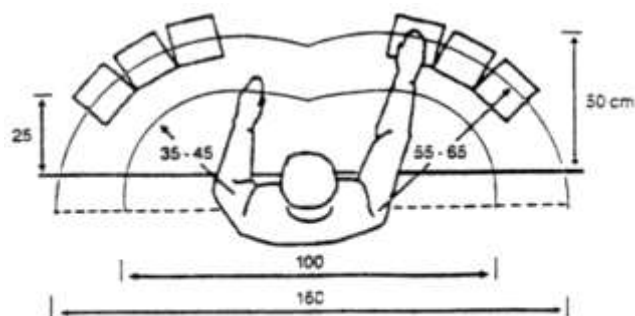
Iz Pravilnika o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Ur. l. RS 30/00 in 73/05):

- zaslon ne sme biti oddaljen od oči manj kot 500 mm,
- slika na zaslonu ne sme utripati (frekvenca najmanj 70 Hz), ne sme biti odsevov, ki motijo delo,
- razmerje svetlosti med znaki in ozadjem mora biti najmanj 1:4,
- zaslon mora biti prilagodljiv v skladu z ergonomskimi zahtevami dela, zgornja vrstica na zaslonu mora biti približno 5 cm pod višino oči,
- tipkovnica mora biti prosto gibljiva po delovni površini, srednja višina tipkovnice ne sme presegati 30 mm,
- na delovni mizi oz. površini mora biti pred tipkami najmanj 100 mm proste površine za oporo rok delavca,
- površina mize ali delovna površina mora biti najmanj 800mm x 1200mm, za primerno razmestitev zaslona, tipkovnice, pisnih podlag ter dovolj prostora za premikanje miške,
- pod mizo mora biti prostora najmanj 600mm x 580mm x 620mm,
- delovna miza ali delovna površina mora biti po višini nastavljiva ali pa na višini med 720 in 750 mm,
- delovni stol mora biti stabilen, mora imeti nastavljivo višino sedežne površine in premično podvozje,
- ledvena opora za hrbet mora biti nastavljiva po naklonu in višini,
- opora za noge mora biti zagotovljena na željo delavca in mora biti dolga najmanj 450mm in široka 350mm, stabilna, ne drseča, delavcu mora omogočati udoben položaj in naklon nog,
- delovno mesto mora biti oblikovano tako, da delavec ne dela v prisilni nefiziološki drži,
- mora biti dovolj prostora, da delavec zlahka spreminja položaj telesa in opravlja potrebne gibe pri delu,
- naravna in/ali umetna osvetljenost prostora mora biti 400 lx ± 100 lx in mora zagotavljati zadovoljive svetlobne razmere, upoštevajoč vrsto dela,
- okna, svetilke ali druge svetlobne odprtine ne smejo povzročati neposrednega bleščanja ali zrcaljenja na zaslonu,
- zaslon, če je le mogoče ne sme biti obrnjen proti oknu ali od okna, sicer so potrebni posebni ukrepi proti bleščanju in zrcaljenju,
- hrup opreme in drugih virov zvoka v prostoru ne sme motiti dela in mora izpolnjevati zahteve Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (Ur.l. RS št. 07/01), ki podaja dopustne ekvivalentne ravni hrupa na delovnem mestu in sicer 55 dB(A) velja za splošni hrup zaradi drugih proizvodnih virov delovnega mesta in 45 dB(A) velja za hrup na delovnem mestu zaradi ventilacije, klimatizacije, hrupa prometa),
- vsa elektromagnetna sevanja, z izjemo vidnega sevanja, morajo biti za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu v skladu s predpisi in zmanjšana do najmanjše možne mere.

ERGONOMSKA UREDITEV DELOVNEGA MESTA:

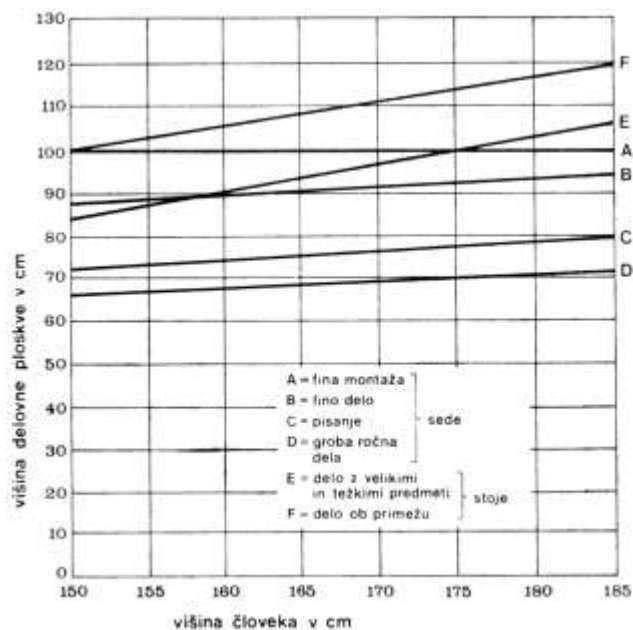
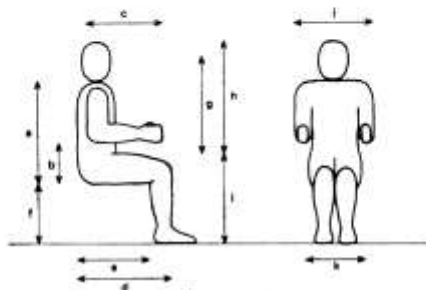

Skica 2

Skica 3

	Moški cm	Ženske cm
c) od komolca do prstov	42—52	37—47
d) dolžina sedeža do kolena	53—65	51—63
e) dolžina sedeža do zgiba	41—53	40—53
f) višina do sedeža	41—49	39—47
g) višina oči prek sedežne višine	72—86	67—81
h) višina glave do sedeža	83—97	78—92
i) višina do kolena	50—60	45—55
j) širina ramen	40—50	36—46
k) širina sedeža	35—45	37—48

PRILOGA 3:

Sestavni del ocene tveganja za OŠ ŠENČUR so tudi navodila za varno in zdravo delo na posamezni delovni opremi in druga navodila, ki imajo namen, da delavec delo opravlja varno.

Prav tako so sestavni del OT tudi organizacijska navodila in interni pravilniki. Iz njih je razvidna odgovornost, obseg in periodika ter skrbništvo za določene delovne naloge.

Organizacijska navodila in pravilniki:

- ORGANIZACIJSKO NAVODILO ZA UKREPANJE V PRIMERU DELOVNIH NEZGOD; NEVARNEGA POJAVA; POŽARA ALI DRUGIH ELEMENTARNIH NESREČ
- NAVODILO O UPORABI IN SKRBNŠTVU OMARIC ZA PRVO POMOČ TER HRAMBI IN DISTRIBUCIJI NEKATERIH ZDRAVIL
- NAVODILO O IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU IZ PODROČJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TER POŽARNEGA VARSTVA
- PREDPIS O UGOTAVLJANJU DELOVNE SPOSOBNOSTI Z ALKOTESTOM IN PREPOVEDANIH SUBSTANC
- PRAVILNIK O UKREPIH ZA ZAŠČITO ZAPOSLENIH PRED NADLEGOVANJEM - MOBBING
- PRAVILNIK O POŽARNEM REDU
- PROMOCIJI ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU
- PRAVILNIK O OSEBNI VAROVALNI OPREMI, KI JO DELAVCI UPORABLJAJO PRI DELU
- PRAVILA VARNOSTI IN VARNOSTNI UKREPI ZA UČITELJE IN UČENCE
- NAVODILO O ORGANIZIRANJU IN IZVAJANJU ZDRAVSTVENIH PREGLEDOV
- NAVODILO VOZNIKOM ZA VARNO SLUŽBENO POT IN UKREPANJE V PRIMERU OKVAR ALI NEZGOD
- NAVODILA ZA PREPREČEVANJE OKUŽB IN OBOLENJ – SESTANKI, PRAVILA KAŠLJA, NAVODILA ZA PRAVILNO UMIVANJE ROK, RAZKUŽEVANJE, KARANTENA, IPD.
- NAVODILO O IZVAJANJU UKREPOV ZA ZAGOTAVLJANJE VEČJE STOPNJE VARNOSTI V USTANOV
- PRAVILNIK O ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI PRED NASILJEM TRETJIH OSEB IN
- ROKI PERIODIČNIH PREGLEDOV

Za nevarne snovi se izdelava posebna ocena tveganja, ki je sestavni del te Izjave o varnost in ocene tveganja – v prilogi 9 so navedena delovna mesta, kjer se uporabljajo nevarne snovi - kemikalije!

PRILOGA 4:

V javnem zavodu se stremi k čim boljšemu delovnem okolju za vse zaposlene, zato bomo v zavodu skrbeli tudi za:

1. promocija zdravja – skrbeti za promocijo pravilnega prehranjevanja, zadosti telesne vadbe in zdravega življenja zaposlenih.
2. ugotavljanje alkoholiziranosti ali prisotnost drog – v ta namen imamo izdelano **Predpis o ugotavljanju delovne sposobnosti z alkotestom**, kateri je prav tako sestavni del ocene tveganja.
3. Ugotavljanje in zmanjševanje psihosocialnih tveganj – sprejeti **Ukrepe za zaščito zaposlenih pred nadlegovanjem**
 - skrbeti za zmanjševanje tveganj za nastanek psihosocialnih bolezni z ugotavljanjem sposobnosti zaposlenih in dodeljevanjem delovnih nalog ki jih zmorejo opraviti.
 - preprečiti je potrebno izgorevanje na delovnem mestu,
 - roki za dokončanje delovnih nalog ne smejo biti prekratki in
 - nadlegovanja in mobbing nadrejenih je potrebno preprečevati.
4. Iz posameznih ocen tveganj je razvidno, da so dovoljena in sprejemljive le tiste ocene, ki delavcu ne povzročajo okvaro zdravja in ne zahtevajo od delavca, da dela v nevarnih situacijah.
V PRIMERU, DA TAKŠNO STANJE OBSTAJA, je kratkotrajni ukrep zaščita delavca s primerno osebno varovalno opremo s spremljanjem njegovega zdravstvenega stanja (obsežnejši in pogostejši zdravstveni pregledi in poizkušati najti tehnično rešitev, ki bi odpravila ali zmanjšala tveganja za nastanek poškodb ali zdravstvene okvare pri delavcu/ih.

Natančnejše naše delovanje za promocijo zdravja in dodatno za ugotavljanje in zmanjševanje psihosocialnih tveganj bomo opisali v dokumentu po izdelavi smernic resornih ministrov.

PRILOGA 5:

**EVIDENCA O PREVENTIVNIH ZDRAVSTVENIH PREGLEDIH DELAVCEV
IN OPRAVLJENEM USPOSABLJANJU ZA VARNO DELO
IN PREIZKUSIH PRAKTIČNEGA ZNANJA**

Zap. št.	Priimek in ime	Datum rojstva	Delovno mesto	Zdravstveni pregled	Pon. zdravstveni pregled	VZD,VPP	Pon. VZD, VPP
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

PRILOGA 6:

**EVIDENCA O POŠKODBAH PRI DELU, KOLEKTIVNIH NEZGODAH, NEVARNIH POJAVIH, UGOTOVLJENIH
POKLICNIH BOLEZNIH IN O BOLEZNIH Z ZVEZI Z DELOM TER O NJIHOVIH VZROKIH**

Zap. št.	Priimek in ime	Datum rojstva	Čas poškodbe (ura, datum)	Mesto poškodbe (delovišče, obrat, enota)	Kratek opis nezgode
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

PRILOGA 7:

**EVIDENCA O OBVEŠČANJU INŠPEKCIJE DELA O ZAČETKU DEL, PRI KATERIH OBSTAJAJO VEČJE
NEVARNOSTI ZA POŠKODBE IN ZDRAVSTVENE OKVARE**

Zap. št.	Naziv organa	Vrsta del	Začetek del	Datum prijave
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

PRILOGA 8:

EVIDENCA O PERIODIČNIH PREISKAVAH KEMIČNIH, FIZIKALNIH IN BIOLOŠKIH ŠKODLJIVOSTI

Vrsta meritev	Merjeni objekt	Št. in datum poročila	Datum meritev	Datum poteka	Izvajalec meritev

PRILOGA 9:

SEZNAM DELOVNIH MEST, KJER SE OBČASNO UPORABLJAJO NEVARNE SNOVI PRI DELU

PEDAGOŠKI DELAVCI

Učitelj kemije in biologije

Laborant

Učitelj tehnike in tehnologije

TEHNIČNO OSEBJE

TEHNIČNI DELAVCI

Kuhar v šoli in vrtcu

Kuharski pomočnik v šoli in vrtcu

Pomožni delavec v kuhinji

Čistilka

Gospodinjec

Perica

Ob uporabi nevarnih snovi – kemikalij mora delavec upoštevati navodila, kot izhaja iz te ocene tveganja in navodil za varno delo z posamezno skupino nevarni snovi, varnostnim listom za posamezno nevarno snovjo – kemikalijo, navodili proizvajalca za varno delo z nevarno snovjo – kemikalijo, navodili šole, Pravilnikom o osebni varovalni opremi na šoli. Delavec, ki dela z nevarno snovjo mora predhodno poskrbeti za varnost ostalih oseb v bližini predvsem otrok.

PRILOGA 10:

ZAGOTOVITEV VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA NOSEČE IN DOJEČE DELAVKE TER DELAVK, KI SO PRED KRATKIM RODILE

Izrazi:

- noseča delavka je vsaka delavka, ki o svojem stanju z zdravniškim potrdilom obvesti delodajalca. Nosečnost se šteje od časa seznanitve delodajalca z nosečnostjo do poroda;
- delavka, ki je pred kratkim rodila, je tista delavka, ki je rodila pred manj kot 12 meseci in ki o svojem stanju z zdravniškim potrdilom obvesti delodajalca;
- doječa delavka je tista delavka, ki doji otroka in ki o svojem stanju z zdravniškim potrdilom obvesti delodajalca.

Noseča delavka, delavka, ki je pred kratkim rodila ter doječa delavka, ne sme biti izpostavljena dejavnikom tveganj, postopkom in delovnim pogojem, če obstaja tveganje za zdravje delavke in zdravje otroka:

1. fizikalnim dejavnikom, kadar le ti veljajo kot dejavniki, ki povzročajo poškodbe ploda ali bi lahko prekinili placentno pritrditev, in sicer:

- a) šokom, vibracijam ali premikanju;
- b) premeščanju bremen, ki ima za posledico pojav tveganja, zlasti na hrbtno-ledvenem predelu;
- c) hrupu nad 80 dB (A);
- d) ionizirajočemu sevanju;
- e) neionizirajočemu sevanju;
- f) ekstremnemu mrazu ali vročini;
- g) gibom in položajem, potovanju – bodisi znotraj bodisi zunaj podjetja – mentalni ali fizični utrujenosti in drugim fizičnim bremenom;

2. biološkim dejavnikom:

- iz 2. skupine je dejavnik, ki lahko povzroči bolezen pri ljudeh in je lahko nevaren za delavce; tveganje, da se razširi v okolico, je majhno; v večini primerov je na voljo učinkovita preventiva ali zdravljenje;
- iz 3. skupine je dejavnik, ki lahko povzroči težje bolezni pri ljudeh in predstavlja veliko nevarnost za delavce; tveganje, da se bo razširil v okolico, je zmerno; v večini primerov je na voljo učinkovita preventiva ali zdravljenje;
- biološki dejavnik iz 4. skupine je dejavnik, ki povzroči težje bolezni pri ljudeh in predstavlja veliko nevarnost za delavce; tveganje, da se bo razširil v okolico, je veliko; običajno ni na voljo učinkovite preventive ali zdravljenja.

če je znano, da takšni dejavniki ali terapevtski ukrepi, ki jih ti povzročajo, ogrožajo zdravje nosečih delavk in nerojenih otrok, če niso navedeni v prejšnjem členu.

3. kemičnim dejavnikom, za katere je znano, da ogrožajo zdravje noseče delavke in nerojenega otroka, če niso navedeni v prejšnjem členu:

a) snovem in zmesem, ki izpolnjujejo merila za razvrstitev v enega ali več naslednjih razredov in kategorij nevarnosti z enim ali več naslednjimi stavki o nevarnost:

- mutagenost za zarodne celice kategorije 1A, 1B ali 2 (H340, H341),
- rakotvornost kategorij 1A, 1B ali 2 (H350, H350i, H351),
- strupenost za razmnoževanje kategorije 1A, 1B ali 2 ali dodatne kategorije za učinke na dojenje ali prek dojenja (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),
- specifična strupenost za ciljne organe po enkratni izpostavljenosti kategorije 1 ali 2 (H370, H371);

b) kemičnim snovem iz Priloge I Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem

c) živemu srebru in derivatom živega srebra;

- d) zdravilom proti mitoz;
 - e) ogljikovemu monoksidu;
 - f) kemičnim dejavnikom, za katere je znana in nevarna absorbcija preko kože;
4. procesom iz Priloge I Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem;
5. delovnim pogojem:
- nočnemu delu,
 - nadurnemu delu.

Noseča delavka, delavka, ki je pred kratkim rodila ter doječa delavka, ne sme opravljati tudi drugih del, če iz ocene tveganja izhaja tveganje za zdravje delavke in zdravje otroka.

**OCENA TVEGANJA ZA ZAGOTOVITEV VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU ZA
NOSEČE IN DOJEČE DELAVKE TER DELAVK, KI SO PRED KRATKIM RODILE**

Delavka / delovno mesto / področje / delovišče: _____

<i>Obremenitev / nevarnosti</i>	<i>Obseg in opis</i>	<i>Trajanje / pogostnost</i>	<i>Opombe / ukrepi</i>
a) Fizični dejavniki, kadar lahko povzročijo okvaro ploda ali ogrozijo nosečnost: 1. trki, vibracije, nenadni premiki; 2. ročno premeščanje bremen, težjih od 5 kg 3. hrup nad 80 dB (za splošni hrup na delovnem mestu zaradi drugih proizvodnih virov v okolici delovnega mesta) in nad 55 dB (hrup na delovnem mestu zaradi neproizvodnih virov – ventilacija, klimatizacija, sosednji obrati, hrup prometa, ipd.) 4. ionizirajoče sevanje; 5. izreden mraz ali vročina; 6. nefiziološki gibi in položaji; potovanje;			

<i>Obremenitev / nevarnosti</i>	<i>Obseg in opis</i>	<i>Trajanje / pogostnost</i>	<i>Opombe / ukrepi</i>
b) Biološki dejavniki: 1. skupina bioloških sredstev je tista, ki verjetno ne more povzročiti bolezni, lahko pa ogrozi zdravje nosečnice ali ploda; 2. skupina bioloških sredstev je tista, ki lahko povzroči bolezni in lahko pomeni nevarnost za delavce; ni verjetnosti širjenja v skupnosti; navadno je na voljo učinkovita preprečitev ali zdravljenje bolezni; 3. skupina bioloških sredstev je tista, ki lahko povzroči resne bolezni in pomeni resno nevarnost za delavca; obstaja nevarnost širjenja v skupnosti, vendar je navadno na voljo učinkovita preprečitev ali zdravljenje bolezni; 4. skupina bioloških sredstev je tista, ki povzroča resne bolezni in pomeni resno nevarnost za delavce; obstaja velika nevarnost širjenja v skupnosti; običajno ne obstaja učinkovita preprečitev ali zdravljenje bolezni.			

<i>Obremenitev / nevarnosti</i>	<i>Obseg in opis</i>	<i>Trajanje / pogostnost</i>	<i>Opombe / ukrepi</i>
c) Kemični dejavniki: - mutagenost za zarodne celice kategorije 1A, 1B ali 2 (H340, H341), - rakotvornost kategorij 1A, 1B ali 2 (H350, H350i, H351), - strupenost za razmnoževanje kategorije 1A, 1B ali 2 ali dodatne kategorije za učinke na dojenje ali prek dojenja (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362), - specifična strupenost za ciljne organe po enkratni izpostavljenosti kategorije 1 ali 2 (H370, H371); kemičnim snovem iz Priloge I Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem 1. proizvodnja auramina; 2. delo, ki vključuje izpostavljenost aromatskim policikličnim ogljikovodikom, prisotnim v premogovih sajah, katranu, smoli, dimu ali prahu; 3. delo, ki vključuje izpostavljenost prahu, dimu in aerosolom, ki nastajajo pri praženju in elektrolitskem prečiščevanju baker – nikljevih spojin; 4. močno kislinski postopek pridobivanja izopropilalkohola; 5. živo srebro in živosrebrove spojine;			

6. zdravila proti mitozii; 7. ogljikov dioksid; 8. kemični dejavniki z znano in nevarno absorpcijo preko kože; 9. organska topila (tetrakloretilen, ogljikov disulfid, toluen, ksilen); 10. pesticidi; 11. anestetiki;			
---	--	--	--

Pregledal specialist medicine dela _____ dne: _____.

Podpis:

žig

SEZNAM DEJAVNIKOV IN DELOVNIH POGOJEV PRI KATERIH JE IZPOSTAVLJENOST NOSEČIH IN DOJEČIH ŽENSK PREPOVEDANA

	Opombe
a) Noseče delavke 1. Dejavniki: - fizični dejavniki: delo v hiperbarnem ozračju, npr. zaprti prostori pod pritiskom in podvodno potapljanje - biološki dejavniki: toksoplazma, virus rubella, razen, če ni dokazano, da so noseče delavke ustrezno zaščitene pred takšnim dejavniki s cepljenjem 2. Delovni pogoji: - podzemsko rudarsko delo	
b) Doječe delavke 1. Dejavniki: - kemični dejavniki: svinec in svinčevi derivati, če človeški organizem te dejavnike lahko vsrka 2. Delovni pogoji: - podzemno rudarsko delo	

V kolikor je noseči/doječi delavki in delavki, ki je pred kratkim rodila dovoljeno opravljati dela v času nosečnosti/dojenja se noseči delavki in nadrejenim izda Navodila za varno in zdravo delo za noseče / doječe delavke.

Priloga k izjavi o varnosti, z dne _____,

žig

Podpis delodajalca: _____

PRILOGA 11:

Varovanje zdravja otrok, mladostnikov in mladih oseb

Izrazi:

- mlada oseba je oseba pod 18 letom starosti, ki je v delovnem razmerju na podlagi pogodbe o zaposlitvi;
- otrok je oseba pod 16 letom starosti ali oseba, ki je vključena v obvezno redno šolanje;
- mladostnik je oseba, stara vsaj 16 let ter ne več kot 18 let in ni več vključena v obvezno redno šolanje.

Lažje delo, ki ga pod določenimi pogoji lahko opravlja otrok, ki je dopolnil starost 13 let, je delo, ki po svoji naravi in glede na delovne razmere, v katerih se opravlja:

– ni škodljivo za varnost, zdravje in razvoj otroka ter

– ni tako, da bi negativno vplivalo na otrokovo **prisotnost** v šoli, na njegovo vključitev v programe poklicnega usmerjanja ali usposabljanja, ki ga je odobril **pristojni** organ ali na njegovo sposobnost, da pozitivno izkoristi prejeta izobrazbo.

Primeri lažjih del, ki se kot usmeritev upoštevajo **pri** odobritvi dela otroka, ki je dopolnil starost 13 let, so naslednji:

1. delo v pisarnah: tipkanje in računanje s pomočjo kalkulatorja, posodabljanje zapisov, razvrščanje, urejanje in polnjenje zbirk, lažja kurirska dela, urejanje pošte, fotokopiranje;
2. raznašanje ali podobno delo: lahko kurirsko delo ali delo raznašalca;
3. delo na strojih: osnovno ročno sestavljanje, ročno sestavljanje majhnih delčkov (ne spajkanje, varjenje, preizkušanje ali delo na vklopljenih električnih napravah, niti lepljenje, če je lahko nevarno za zdravje);
4. delo na električnih napravah: ročno sestavljanje majhnih delčkov (ne spajkanje, varjenje, preizkušanje ali delo na vklopljenih električnih napravah, niti lepljenje, če je lahko nevarno za zdravje);
5. barvanje: barvanje (ne pršenje barv) z barvami, ki niso škodljive za zdravje;
6. tiskanje in podobne dejavnosti: razvrščanje, izbiranje itd. lahkih tiskarskih izdelkov, ročno zlaganje krtačnih odtisov ali kopij;
7. embaliranje: vlaganje, pakiranje, zavijanje majhnih izdelkov, merjenje (ne strojno), ročno zgibanje in spenjanje lepenke, lahko delo z lepili, ki niso škodljiva za zdravje;
8. delo v skladišču in shrambi: sprejemanje, spravlanje in oddajanje lahkih izdelkov, merjenje in štetje;
9. čiščenje: lahko delo (npr. čiščenje pisarn), lažje čiščenje notranjih prostorov;

Kot lažje delo se ne šteje delo na proizvodnih linijah, kjer **prihaja** do enostranskih obremenitev in ponavljajočih se gibov, ki lahko povzročijo okvaro kosti in mišic ali neprimeren psihični napor.

Delodajalec mlade osebe ali mladostnike obvesti o možnih tveganjih in o vseh ukrepih za zagotovitev varnosti in **zdravja**. O možnih tveganjih ter o vseh ukrepih za otrokovo varnost in zdravje delodajalec obvesti otrokove zakonite zastopnike.

Delodajalec zagotovi zaščitne in preventivne ukrepe za zdravo in varno delo otrok ter mladostnikov, ki je **primerno** njihovi starosti. **Pri** tem vključi izvajalca medicine dela, strokovne delavce in druge strokovne službe.

Na delovnih mestih, kjer iz ocene tveganja izhaja tveganje za varnost, telesno ali duševno zdravje ali za razvoj **mladih** oseb, delodajalec zagotovi reden zdravstveni nadzor in predhodne ter obdobjne zdravstvene preglede **mladih** oseb. **Obdobni usmerjeni zdravstveni pregledi se opravijo v obdobju, ki je navedeno v oceni tveganja in ni daljše od enega leta.**

Če mlada oseba izjemoma opravlja nočno delo v skladu s 193. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 in 78/13 – popr.), delodajalec pred začetkom opravljanja dela in tudi po prenehanju opravljanja tega dela zagotovi ocenjevanje **zdravja** in sposobnosti mlade osebe, razen če je nočno delo izredne narave.

Mlada oseba ali mladostnik ne sme biti izpostavljen naslednjim dejavnikom tveganja:

1. fizikalnim dejavnikom:
 - ionizirajočemu sevanju,
 - atmosferi z visokim tlakom,
 - hrupu, ki presega opozorilno mejno vrednost,
 - vibracijam, ki presegajo opozorilno mejno vrednost;
2. biološkim dejavnikom, ki lahko:

- iz 3. skupine je dejavnik, ki lahko povzroči težje bolezni pri ljudeh in predstavlja veliko nevarnost za delavce; tveganje, da se bo razširil v okolico, je zmerno; v večini primerov je na voljo učinkovita preventiva ali zdravljenje;
- biološki dejavnik iz 4. skupine je dejavnik, ki povzroči težje bolezni pri ljudeh in predstavlja veliko nevarnost za delavce; tveganje, da se bo razširil v okolico, je veliko; običajno ni na voljo učinkovite preventive ali zdravljenja.

3. kemičnim dejavnikom:

- a) snovem in zmesem, ki izpolnjujejo merila za razvrstitev v enega ali več naslednjih razredov in kategorij nevarnosti z enim ali več naslednjimi stavki o nevarnosti:
- akutna strupenost, kategorija 1, 2 ali 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),
 - jedkost za kožo, kategorija 1A, 1B ali 1C (H314),
 - vnetljiv plin, kategorija 1 ali 2 (H220, H221),
 - vnetljivi aerosoli, kategorija 1 (H222),
 - vnetljiva tekočina, kategorija 1 ali 2 (H224, H225),
 - eksplozivi, kategorija „nestabilni eksplozivi“, ali eksplozivi podrazredov 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (H200, H201, H202, H203, H204, H205),
 - samoreaktivne snovi in zmesi vrste A, B, C ali D (H240, H241, H242),
 - organski peroksidi vrste A ali B (H240, H241),
 - specifična strupenost za ciljne organe po enkratni izpostavljenosti kategorije 1 ali 2 (H370, H371),
 - specifična strupenost za ciljne organe po večkratni izpostavljenosti, kategorija 1 ali 2 (H372, H373),
 - preobčutljivost dihal, kategorija 1, podkategorija 1A ali 1B (H334),
 - preobčutljivost kože, kategorija 1, podkategorija 1A ali 1B (H317),
 - rakotvornost, kategorija 1A, 1B ali 2 (H350, H350i, H351),
 - mutagenost za zarodne celice, kategorija 1A, 1B ali 2 (H340, H341),
 - strupenost za razmnoževanje, kategorija 1A ali 1B (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df);
- b) snovem in zmesem iz druge alineje 1. točke 3. člena Pravilnika o **varovanju** delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem (Uradni list RS, št. 101/05, 43/11 – ZVZD-1 in 38/15);
- c) svincu in njegovim spojinam, če se lahko absorbirajo v človeški organizem;
- d) azbestu;
- e) prisotnim v postopkih iz **Priloge I** Pravilnika o **varovanju** delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem.

Prepoved izpostavljenosti dejavnikom tveganja iz prejšnjega odstavka ne velja v **primerih** če:

- delo predstavlja del obveznega šolanja, ki se izvaja pod nadzorom učiteljev v šolskih objektih ali na drugih mestih, ki so posebej **prirejena** za učenje;
- je mladostnik končal obvezno šolanje in je dopolnil najmanj 15 let starosti v tekočem koledarskem letu in delo predstavlja poklicno izobraževanje, ki poteka pod nadzorom posebej usposobljenih inštruktorjev.

PRILOGA 12:

Varovanje zdravja starejših

Starejši delavci

Delavci, starejši od 55 let, uživajo posebno varstvo. Starejšemu delavcu delodajalec brez delavčevega pisnega soglasja ne sme odrediti nadurnega ali nočnega dela.

Upoštevati je potrebno dejstvo, da se s staranjem zaposlenega zmanjšuje sposobnost opravljanja fizično zahtevnih delovnih nalog; zmanjšuje sposobnost obvladovanja psihosocialnih pritiskov; povečuje sposobnost opravljanja kompleksnih delovnih nalog; da je za uspeh podjetja ključnega pomena usposabljanje zaposlenih; da je za uspeh nujna socialna vključenost vseh zaposlenih, tudi starejših in njihovo sodelovanje pri oblikovanju prihodnosti podjetja.

Prednostne naloge bodo vključevale:

- urejenost delovnega prostora,
- ukrepi za prilagoditev delovnega mesta, opreme, omejitev starejših delavcev,
- izključevanje vsiljenega ritma dela z organizacijo,
- prilagajanje produktivnosti - čas za dokončanje dela,
- prilagajanje produktivnosti - čas za priučitev za nove delovne postopke,
- promocija zdravja.

PRILOGA 13:

Navodila in ukrepi za invalidne osebe

Strokovni delavec na osnovi pravnomočne odločbe ZPIZ-a, kjer so navedene omejitve in akta o sistemizaciji delovnih mest z opisi del in nalog izdela (lahko v sodelovanju s predstavnikom medicine dela) Navodilo za varno in zdravo delo invalidne osebe. Vodstvo ali od njega pooblaščen oseba sprejme s podpisom Navodilo za varno in zdravo delo invalidne osebe in ga proti podpisu posreduje, neposrednemu vodju delavca invalida. Vodja glede na omejitve prilagodi delo delavcu in ga o tem seznani. Neposredni vodja seznani delavca z omejitvami.

Delavec mora in je dolžan glede na omejitve odkloniti delo, če mu je to delo naloženo s strani drugih oseb. Delavec v primeru, da niso izpolnjeni pogoji za varno izvedbo del o tem obvesti neposredno nadrejenega in prekine opravljanje odrejenega dela dokler niso zagotovljeni pogoji za varno izvedbo. Delavec mora in je dolžan glede na omejitve odkloniti delo.

Poudarek na usposabljanju pred začetkom dela, ob vsaki spremembi delovnega mesta. Za izvajanje nalog izven obsega usposabljanja se je potrebno držati navodil neposrednega vodje oziroma v primeru nejasnosti, neznanja zaprositi za dodatna navodila. V primeru del, ki niso v okviru običajnega dela se pred pričetkom seznaniti z varnostnimi ukrepi in planom izvedbe.

Vso dokumentacijo hrani delodajalec ves čas dela invalidne osebe v osebni mapi tega delavca in je na vpogled strokovnemu delavcu, izvajalcu medicine dela in organom nadzora.

PRILOGA 14:

PRAVILA VARNOSTI IN VARNOSTNI UKREPI ZA UČITELJE IN UČENCE

I. Pri pouku tehnične vzgoje je potrebno upoštevati:

- V učilnici oz. delavnici se mora vzdrževati red in snaga. Prehodi med delovnimi mesti ne smejo biti založeni in onesnaženi. Hrup in nemirno sprehajanje po delovnem prostoru povzročata nered.
- Orodja morajo biti v času uporabe učencem pri rokah. Po delu se orodja spravijo na odrejena mesta.
- Učenec je dolžan po delu svoje delovno mesto očistiti in zapustiti urejeno. Za čiščenje uporablja čistilna pomagala (metlo, omelo, ščetko, krpe).
- Pri delu, kjer odletavajo delci, se praši, se zgoščujejo hlapi, je obvezno uporabljati varnostna očala in maske.
- Strojno orodje mora imeti zaščitene tiste dele, ki lahko zgrabijo človeka ali ga urežejo pri delu.
- Pri delih na strojnem orodju je obvezno delovno oblačilo s tesno se prilagajočimi rokavi v zapestju, brez frfotajočih delov v pasu in trakovi ali rute, ki preprečujejo, da bi se lasje ujeli v vrteče dele orodij.
- Učenec ne sme samostojno zaganjati strojev. Pri strojih delata vedno po dva pod nadzorstvom učitelja.
- Napake na strojih in čiščenje stroja opravljamo le takrat, ko stroj miruje.
- Ko je stroj v pogonu, se ne sme od njega odstraniti tisti, ki dela z njim. Če mora stopiti stran, stroj izključi in odide, ko se stroj ustavi.
- Umazane roke slabijo prijetnost orodij. Orodja uporabljamo s čistimi rokami.
- Učenci se ne smejo igrati z električno napeljavo. Pri delu z električnimi pripravami je treba uporabljati orodje z izoliranimi ročaji in se strogo držati varnostnih predpisov.
- Dela z lahko vnetljivimi materiali opravljamo na določenih mestih, ki ne smejo biti blizu grelnih naprav in delovnih mest.
- Za spravljane in delo s strupenimi in jedkimi snovmi se določijo posebni prostori. Pred delom z njimi mora učenec točno vedeti, kako mora z njimi ravnati. Učenci ne smejo z njimi razpolagati sami.
- V vsaki učilnici oziroma delavnici mora biti gasilna priprava. Rok obnavljanja vsebine gasilne naprave je določen in označen na pripravi. Rokov se moramo točno držati. Za to skrbi vodja kabineta oziroma učitelj tehnične vzgoje.
- V vsaki delavnici je omarica s priročno lekarno za prvo pomoč. Prvo pomoč nudi učencu učitelj tehničnega pouka, ki se ob nezgodi nahaja v učilnici. Po nudenju prve pomoči napoti, če je potrebno učenca v zdravstveni dom.
- Za varnost učencev pri pouku tehnične vzgoje je odgovoren učitelj tehničnega pouka, ki mora z varnostnimi predpisi seznaniti vse učence in poskrbeti za izvajanje le-teh.
- Uporaba obdelovalnih orodij in strojev pri tehnični vzgoji v osnovni šoli naj poteka po predlogu ministrstva za šolstvo in po legendi, ki je sestavni del Izjave o varnosti

II. Pri pouku fizike in kemije je potrebno upoštevati:

- Delo učitelja kemije in fizike mora biti temeljito pripravljeno na pouk. Pri eksperimentiranju, pri katerem nastajajo zdravju škodljivi plini, morajo biti dani pogoji za dobro zračenje.
- Učitelj mora učence pravočasno in temeljito seznani z nevarnostmi, ki so lahko posledica uporabe kemikalij in aparatur. Npr. onesnaženi zrak z SO₂, Cl₂, H₂S, z dušikovimi oksidi in ostalimi jedkimi ter strupenimi kemikalijami.
- Z električnimi napravami lahko ravnajo učenci le pod nadzorom učitelja.
- Vse kemikalije morajo biti varno zaklenjene. Dostop do kemikalij je dovoljen samo pod učiteljevim nadzorstvom.
- Še zlasti mora učitelj stalno kontrolirati lahko vnetljive snovi in oksidante zaradi preprečevanja požara.
- Pred vsako uro eksperimentiranja naj učitelj pred poukom preveri reagente, aparature in procese.
- Učitelj naj upošteva v zvezi z varnostjo navodila, ki so podana v učbenikih kemije in fizike in z varnostnimi ukrepi seznani tudi učence.
- Učitelji in učenci morajo pri delu z nevarnimi snovmi obvezno uporabljati osebno varovalno opremo.

III. Telovadnica in igrišče

V telovadnici mora biti pred začetkom šolskega leta pregledano in popravljeno vse telovadno orodje, da ne bi prišlo pri pouku športne vzgoje do nesreče.

Vsako okvaro orodja med šolskim letom je treba javiti hišniku, med tem pa se uporaba okvarjenega telovadnega orodja ne sme uporabljati.

Igrišče pri šoli in naprave na njem morajo biti ustrezno urejene.

Učenci morajo biti pri pouku športne vzgoje oblečeni tako, da njihova obleka ne more povzročiti nesreč (preširoke majice, neustrezni drseči copati, ne speti lasje ipd.).

Učitelji morajo pri težjih vajah skrbeti za varno izvedbo vaj, tj. da varujejo sami ali s pomočjo učencev.

V telovadnici in na igrišču učenci ne smejo biti brez nadzorstva.

IV. Varnost pri šolskih ekskurzijah

Učitelji zagotovijo pred izvedbo ekskurzij vsa potrebna soglasja za ogled zavarovanih objektov in se seznani z vsebino ogleda. Vodja ekskurzije zagotovi potrebne vodiče in jih predhodno seznani s predvidenimi nevarnostmi ter jih vnese v načrt ekskurzije. Varnostna navodila obravnavajo pred izvedbo ekskurzije z učenci.

Ravnatelj šole zagotovi in odredi:

- administrativni službi naročilo za potreben prevoz na osnovi izdelanega programa,
- odredi spremljevalca za zagotovitev varnosti in nadzora,
- seznaniti udeležence ekskurzije z navedeno vsebino navodil,
- število spremljevalcev odredi vodstvo šole glede na naravo ekskurzije, težavnost in zahtevnost, pri čemer naj bo v grupi do 15 učencev.

Vodje ekskurzij:

izdelajo načrt ekskurzije na osnovi delnih načrtov predmetnih učiteljev z naslednjo vsebino:

- podrobni opis relacije s časom odhoda in prihoda,
- naštejejo področja oziroma objekte ogleda s smotrom in načrtom varnostnih ukrepov,
- izdela poimenski seznam udeleženih učencev in jih razdeli spremljevalcem in vodjem posameznih skupin,
- z navodili za varno vožnjo in izvedbo ekskurzije seznaniti udeležence ekskurzije.

Vodje in spremljevalci:

- Če poklicnega vodnika ni moč organizirati, prevzame njegovo vlogo vodja skupine - učitelj predmeta.
- Pri nevarnih ogledih, mora vodja ekskurzije odrediti strnjen ogled, pri tem pa se morajo spremljevalci razporediti tako, da imajo kontrolo nad vso skupino.
- Med vožnjo in hojo morajo biti spremljevalci razporejeni tako, da je grupa formirana in zaključena s spremljevalcem.
- Spremljevalec ne sme zapuščati skupine do vrnitve učencev nazaj v šolo, prav tako ne pri pohodu ne pri mirovanju.
- Pri opravljanju sprotnih dolžnosti (nabava kart, kosilo itd.), pri čemer mora vodja skupine zapustiti skupino, mora zadolžiti enega od ostalih spremljevalcev za zavarovanje svoje skupine.
- Vsako oddaljevanje učencev in spremljevalcev od skupine mora nastati z dogovorom vodje ekskurzije oziroma grupe.
- Neizvajanje navedenih navodil predstavlja hujšo kršitev delovne dolžnosti delavcev šole in hujšo kršitev učencev.

V. Varstvo učencev in delavcev na športnih dneh in izletih

a) Vodstvo šole je dolžno zagotoviti dovolj učiteljev za spremstvo učencev - enega učitelja za največ 15 učencev oz. dva učitelja za skupino 30 do 32 učencev.

b) Če gredo učenci na organizirano dejavnost šole peš, jih mora vodja (razrednik ali drug učitelj, ki jih bo spremljal) opozoriti na vse vrste nevarnosti, ki lahko doletijo posameznika ali skupino: prometno varnostni predpisi, učenci naj se ne dotikajo mimo vozečih vozil, tudi ne stoječih, izogibajo naj se psom, v gozdu pa predvsem lisic in drugih živali, ki so lahko stekle, naj ne trgajo sadežev in rastlin, saj so lahko strupeni.

c) Če gredo učenci na organizirano dejavnost z avtobusom, je treba paziti na naslednje: vsak učenec mora imeti svoj sedež, med vožnjo morajo vsi sedeti na svojih sedežih, nihče se ne sme sklanjati skozi okna, ob izstopu iz avtobusa izstopi najprej en učitelj pri zadnjih in en učitelj pri sprednjih vratih, da učenci ne bi stekli pred ali za avtobusom na cesto in spregledali vozila. Za nadaljnje gibanje velja vse, je kar pod točko b.

d) Če gredo učenci na organizirano dejavnost z vlakom, morajo vsi spremljevalci skrbeti za: varen dostop učencev na železniški peron, kjer stoji vlak; če na vlak čakajo ob odhodu ali povratku, morajo stati skupine v varni oddaljenosti od prvega železniškega tira; ob vstopanju

in izstopanju morajo paziti, da zlasti manjši učenci ne zdrknejo pod vlak, da se najhitreje umaknejo s tira na peron; med vožnjo vsi učenci sedijo na svojih sedežih, okna morajo biti praviloma zaprta, najmanj pa do višine nad glavo največjega učenca. Tudi na postajališčih je potrebno paziti, da se učenci ne sklanjajo prek oken. Obvezno sedi po en učitelj ob izhodnih vratih, ki vodijo iz vagona k glavnim vratom za vstop in izstop ter skrbi, da se noben učenec sam ne naslanja na vrata oz. kljuko, ki lahko popusti. Učencem je treba onemogočiti, da bi prehajali iz vagona v drugi vagon.

e) V gostiščih izletniških točk in drugod učitelj skrbi, da učenci ne bi naročali in pili alkoholnih pijač, na kar opozori osebje gostišča, po možnosti ugotovi, da hrana, ki jo gostišče prodaja, ni stara oz. pokvarjena, na previdnost pri nakupu prehrane opozori tudi učence same.

f) Učitelji in vodstvo šole so dolžni poskrbeti, da izhod in povratek na organizirane dejavnosti niso prezgodnji ali prepozni, da učenci ne bi v temi sami hodili domov oz. z doma. Če iz objektivnih razlogov tega ni mogoče preprečiti, se je nujno s starši dogovoriti, da pripeljejo učenca do prevoznega sredstva oz. jih tam počakajo.

g) Vodstvo šole in razredniki opozorijo učence, da na šolske izlete in druge dejavnosti ne prinašajo ostrih - rezilnih predmetov, strelnega orožja, drugih koničastih predmetov, ki bi utegnili ob neprevidnem ravnanju poškodovati katerega od učencev.

h) V primeru kakršne koli nesreče so dolžni pristojni učitelji poskrbeti za najhitrejšo zdravniško intervencijo in prevoz ponesrečenega do zdravnika, zdravstvene postaje ali bolnice in o tem čim hitreje obvestiti starše. Tudi v takem primeru mora ostati eden izmed učiteljev pri skupini učencev.

i) Učenci, ki imajo zdravstvene težave (npr. astmatiki, srčni bolniki, epileptiki,...) so dolžni o tem obvestiti učitelja pred začetkom športnega dne ali izleta. V kolikor tega ne storijo učenec ali njegovi starši sami odgovarjajo za posledice, nastale zaradi teh zdravstvenih težav.

VI. Varnostni ukrepi za izvajanje šole v naravi

Za varnost pri izvedbi šole v naravi so odgovorni: ravnatelj, pomočnik, vodja šole v naravi, učitelji in vaditelji, ki sodelujejo ter medicinsko osebje.

RAVNATELJ (POMOČNIK) je dolžan priskrbeti zadostno število usposobljenih učiteljev in vaditeljev, če izvajamo šolo v odročnih krajih tudi medicinsko sestro ter odrediti sposobnega pedagoškega vodjo. Pri tem izhaja, da so maksimalne skupine pri učenju smučanja do 12 učencev (začetnikov 10), pri plavanju pa do 12 plavalcev v skupini, začetnikov oz. slabih plavalcev pa do 8 v skupini.

PEDAGOŠKI VODJA:

mora biti učitelj, ki obvlada elemente, s katerimi se učenci srečujejo v šoli v naravi. Pedagoški vodja organizira odhod in vrnitev, na terenu pa poskrbi:

- da bodo vnaprej opravljene in zavarovane vse predvidljive nevarnosti na vadbišču,
- preveri pred znanje učencev,
- da ima vsaka skupina priročno sredstvo za reševanje oziroma nudenje prve pomoči,
- odloča o primernosti vremenskih razmer za vadbo,
- odloča o trajanju vadbe ter upošteva, da vadba ne traja več kot dve uri dopoldne in dve uri popoldne,
- organizira predavanje o varnosti.

UČITELJ IN VADITELJ:

Neposredno odgovarja za varnost učencev, ki so mu zaupani. To dosega:

- s pravilnim metodičnim postopkom pri učenju (od lažjega k težjemu),
- s pravilno izbiro terena,
- s stalnim nadzorom pri pouku,
- skupaj s pedagoškim vodjem oceni primernost vremenskih razmer,
- poskrbi za red pri pouku,
- poskrbi za reševanje, če je potrebno,
- ima pri sebi rekvizit za reševanje (obroč, žogo) in prvo pomoč (zavoj, obliž).

MEDICINSKO OSEBJE

Če šolo v naravi organiziramo v kraju, kjer učenci in učitelji ne morejo ob potrebi dobiti strokovne medicinske pomoči, moramo poskrbeti za medicinsko osebje.

Zdravstveni delavec je dolžan opravljati svoje delo po zdravstvenih predpisih (preventivnih in kurativnih), pedagoški vodja pa od njega zahteva, da:

- ima ustrezne pripomočke za prvo pomoč in nujna zdravila,
- je dosegljiv, če je potrebno,
- ima predavanja iz prve pomoči,
- se drži predpisov in dnevnega reda, ki velja za vse udeležence tečaja.

Soodgovorni pri izvedbi so tudi:

- starši (primerna obleka, oprema, zdravje otroka),
- prevozniki (brezhibna vozila, primerna vožnja),
- oskrbniki domov, kjer učenci bivajo (bivalni pogoji, hrana, pomoč) ter
- reševalne službe, če so potrebne.

VII. Varnost pri spremstvu učencev na pohodih

Če so udeleženci v prometu učenci, ki potujejo v organizaciji šole, morajo potovati v spremstvu pedagogov ali drugih odraslih oseb. Spremljevalec odgovarja za varnost učencev od odhoda iz šole do vrnitve nazaj oziroma po načrtu določenega razhoda.

Zaradi varnosti učencev je potrebno, da vsako skupino vodita po dve osebi. Od tega načela lahko odstopimo, če je cilj v bližini šole, po manj prometnih ulicah oziroma če je manjša nevarnost, da učenci med množico zgubijo stik s spremljevalcem.

Vodja skupine in spremljevalci morajo pred odhodom iz šole natančno poznati:

- cilj in namen potovanja, ki naj bo znan tudi učencem,
- imenski seznam učencev, za katere posamezni spremljevalec odgovarja. Izjemoma seznam ni potreben, če spremljevalec spremlja na krajši in manj nevarni poti vnaprej oblikovan stalni oddelek, ki je spremljevalcu poznan.
- V primeru potrebe vodja poskrbi za skupino, pomočnik pa nudi individualno pomoč oziroma rešuje problem.
- Učencem je treba pred odhodom obrazložiti, kako ravnajo v primeru, da izgubijo stik s skupino, oziroma na posledice nediscipliniranega vedenja.
- Vodje in spremljevalci vsakokrat, ko je možnost razpada skupine, ponovno preverijo, če so vsi učenci prisotni, obvezno pa pri odhodu in razhodu.
- Na zbirno mesto so dolžni priti 15 minut pred izvedbo naloge.

VIII. Ukrepi za varnost med odmori

- V času aktivnega odmora in PČ naj bo za vsak oddelek in skupino določen učitelj.
- V ugodnem vremenu naj gredo učenci na prosto. Če uporabljajo prometne površine (cestišče, parkirišče), naj bo organizirana pionirska prometna služba.
- Učitelj mora biti obvezno prisoten ves čas aktivnega odmora in mora imeti pregled in kontrolo ter možnosti takojšnjega posredovanja pri učencih.
- Na vadbenem, igralnem prostoru naj bo takšno število učencev, ki omogoča normalno in varno igro.
- Uporabljati moramo starosti, sposobnostim in znanju učencev primerne rekvizite. Pri tem moramo upoštevati terenske pogoje.
- Pred uporabo mora vodja skupine preveriti orodje oziroma igrala, če slučajno niso poškodovana in bi lahko povzročila nesrečo.
- Med potekanjem aktivnega odmora mora biti učitelj pozoren na morebitne dejavnike, ki bi lahko povzročili nesrečo in jih mora sproti odstranjevati (bližina vode,...).
- Uporabljamo predvsem vsebine aktivnega odmora, ki jih učenci že obvladajo.
- V času aktivnega odmora se ne sklicujejo sestanki učiteljev.
- V prostorih naj se igra, vadi ob odprtih oknih. Učenci naj slečejo vrhnja oblačila (jopice, puloverje).
- Šola naj organizira sestanke, kjer dobijo učitelji potrebna znanja in navodila. Za navodila in organizacijo so odgovorni učitelji telesne vzgoje.
- Učenci se v nobenem primeru ne smejo samovoljno oddaljevati in zapuščati skupine ali prostora, kjer se odvija po programu določena aktivnost.

IX. Ostalo:

Določila v tej prilogi k Izjavi o varnosti je potrebno gledati kot uskladitev narave dela v šoli in združevanje normativov varstva pri delu in normativov šolske zakonodaje, ki prav tako bistveno vplivajo na varnost zaposlenih in učencev v osnovni šoli.. Vse te normative je potrebno usklajevati:

- s spremembo normativne zakonodaje na področju šolstva
- s spremembo zakonodaje na področju varnosti in zdravja ter požarne varnosti
- s spremembo zakonodaje o varnosti učencev in otrok v ustanovah
- s spreminjanjem delovnih in vzgojno-izobraževalnih procesov
- s spreminjanjem organiziranosti šole.

PRILOGA 15:

NALOGE RAZREDNIKA

- vodenje in razvijanje oddelčne skupnosti učencev,
- skrb za ugodno počutje in varnost učencev,
- obravnava in razrešuje vsa vprašanja vzgoje in dela učencev,
- skrb za učence z zmanjšanimi učnimi sposobnostmi, motene in drugače zavrte učence,
- izdelava sociograma,
- urejanje odnosov med učenci ter učenci in učitelji,
- spremljanje učencev na izletih, ekskurzijah in drugih priložnostih po programu šole,
- vodenje knjig o učencih in drugih uradnih knjig,
- sestavljanje poročil, statistik in drugih oblik ugotavljanja stanja v razredu,
- vključevanje učencev v interesne dejavnosti,
- skrb za obiskovanje šolske knjižnice,
- izpolnjevanje izkazov, spričeval,
- sodelovanje z vsemi učitelji, zlasti tistimi, ki poučujejo v oddelku,
- sodelovanje s starši,
- vodenje razrednega zbora in
- povezovanje z ravnateljem šole.

PRILOGA 16:

UKREPI DELODAJALCA ZA ZAGOTAVLJANJE PRVE POMOČI NA DELOVNEM MESTU

1. Delodajalec mora za zagotavljanje prve pomoči na delovnem mestu sprejeti potrebne ukrepe z določitvijo števila delavcev, usposobljenih za izvajanje prve pomoči, in zagotovitvijo potrebnega materiala in opreme za prvo pomoč.
2. **Poškodovanim** in naglo obolelim na delu **mora biti zagotovljena takojšnja prva pomoč** na samem kraju v skladu s sodobnimi metodami prve pomoči. Ob nudenju prve pomoči na kraju nesreče je treba brez odlašanja **odstraniti neposredne nevarnosti za življenje in zdravje** poškodovane oziroma naglo zbolele osebe.
Cilji prve pomoči so ohraniti življenje poškodovanim, nenadno obolelim ali akutno zastrupljenim delavcem, preprečiti poslabšanje zdravstvenega stanja in poskrbeti za strokovno prvo pomoč.
3. Prva pomoč traja toliko časa, da se poškodovani, nenadno oboleli osebi ali akutno zastrupljeni osebi zagotovi strokovna medicinska prva pomoč.
Delodajalec mora zagotoviti, **da je v delovnem procesu, vsaki krajevno ločeni enoti in vsaki delovni izmeni prisoten vsaj en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.**
Delodajalec mora pri izvajanju del, pri katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek nezgod pri delu, zagotoviti, **da je v delovnem procesu na vsakih 20 delavcev prisoten en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.**
4. Delodajalec mora zagotoviti, **da je na vsakih 50 zaposlenih delavcev oziroma na vsako delovno enoto** na razpolago vsaj **ena omarica za prvo pomoč**. Delodajalec mora pri izvajanju del, pri katerih iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek nezgod pri delu, zagotoviti, da je v delovnem procesu **na vsakih 20 delavcev oziroma na delovno enoto** na razpolago vsaj **ena omarica za prvo pomoč**. Delodajalec mora zagotoviti, da je v omarici za prvo pomoč vedno ta sanitetni material:
 - povoj za prvo pomoč vrste 1 5 kosov
 - povoj za prvo pomoč vrste 2 2 kosa
 - krep povoj 8 cm x 5m 5 kosov
 - krep povoj 10 cm x 5m 2 kosov
 - povoj iz mula 6 cm x 4m 5 kosov
 - povoj iz mula 10 cm x 4m 5 kosov
 - obliž z blazinico 10 x 4cm 5 kosov
 - obliž z blazinico 10 x 8cm 5 kosov
 - sanitetna vata 100g 1 kos
 - trikotna ruta 5 kosov
 - lepilni trak 2 cm x 1m 1 kos
 - lepilni trak 2 cm x 5m 1 kos
 - sterilni zloženec 5 x 5cm 5 kosov
 - sterilni zloženec 10 x 10cm 5 kosov

- vpojna sterilna gaza 0,4m	1 kos
- vpojna sterilna gaza 0,8m	1 kos
- varnostne sponke	5 kosov
- škarje z zaobljeno konico	1 kos
- prvi povoj za opekline (aluplast) kompres 50 x 60cm	1 kos
- komprese za opekline (aluplast) 5 x 9cm	1 škatlica (10 kosov)
- rokavice iz lateksa	5 parov
- priročnik o prvi pomoči	1 kos
- pribor za zapisovanje podatkov o porabljenem materialu	1 kos

5. Vsaka poraba sanitetnega materiala (namen uporabe, količina, datum, uporabnik) se zapiše. Omarica za prvo pomoč je nameščena na lahko dostopnem mestu in vedno na razpolago. Porabljen material iz 4. točke tega navodila se mora takoj nadomestiti z novim.
6. Omarica za prvo pomoč mora imeti na zunanji strani znak rdečega križa, na njej pa morajo biti napisani:
- **telefonska številka centra za obveščanje – 112** (klicanje ne sme biti razlog za opustitev izvajanja takojšnje prve pomoči)
 - **naslov in telefonska številka izvajalca medicine dela**
 - **naslov in telefonska številka najbližjega zdravstvenega zavoda**
 - **ime in delovno mesta delavca usposobljenega za izvajanje prve pomoči**

Na delovnih mestih, na katerih delavci opravljajo delo na lokacijsko oddaljenih ali odročnih krajih, delodajalec sprejme dodatne oziroma posebne ukrepe za zagotavljanje prve pomoči, kot na primer posebno usposabljanje delavcev, zagotovitev komunikacijske opreme, potrebnega materiala in opreme za prvo pomoč.

7. Prvo pomoč izkazujejo lahko poškodovanim ali naglo obolelim osebam samo osebe, ki so usposobljene za nudenje prve pomoči. Usposabljanje delavcev za prvo pomoč izvajajo lahko pravne osebe, ki imajo pooblastilo v skladu z veljavnimi predpisi. Program usposabljanja vsebuje teoretični in praktični del in mora biti prilagojen delavnemu mestu in usklajen z izvajalcem medicine dela. **Osnovni program** usposabljanja delavcev za prvo pomoč **traja 6 – 8 ur** z izpitom oz. preizkusom usposobljenosti.

Kadar je zaradi posebnih nevarnosti na delovnem mestu **potrebno**, da so delavci, z dodatnim ali posebnim znanjem usposobljeni za izvajanje prve pomoči, **se** na predlog izvajalca medicine dela **izvede dodatno usposabljanje**.

Izpit za delavce, ki so zadolženi za izvajanje prve pomoči, **se obnavlja najmanj vsakih pet let – predlog na 3 leta**.

Šteje se, da so za izvajanje prve pomoči usposobljeni **zdravstveni delavci, pripadniki Civilne zaščite za prvo pomoč** ter delavci, **ki so v zadnjih petih letih opravili izpit iz prve pomoči** za voznike motornih vozil.

8. Delodajalec mora zagotoviti, da je vsak delavec seznanjen s tem, kateri delavci so usposobljeni za izvajanje ukrepov prve pomoči.

PRILOGA 17:

**SPISEK DELOVNIH MEST S PERIODIČNIMI ROKI
OPRAVLJANJA TEORETIČNEGA IN PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA ZA
VARNO IN ZDRAVO DELO**

ravnatelj	48 mesecev
pomočnik ravnatelja	48 mesecev
poslovni sekretar	48 mesecev
računovodja	48 mesecev
administrator	48 mesecev
knjigovodja	48 mesecev
računalničar – organizator informacijske dejavnosti	48 mesecev
knjižničarka	48 mesecev
učitelj predmetnega pouka	48 mesecev
učitelj razrednega pouka	48 mesecev
učitelj v podaljšanem bivanju	48 mesecev
drugi učitelj v 1. razredu	48 mesecev
učitelj fizike	48 mesecev
učitelj tehničnega pouka	24 mesecev
učitelj kemije in biologije	24 mesecev
laborant	24 mesecev
učitelj športne vzgoje	48 mesecev
učitelj gospodinjstva	48 mesecev
svetovalni delavec (socialni delavec, pedagog, psiholog)	48 mesecev
vzgojitelj	48 mesecev
pomočnik vzgojitelja	48 mesecev
hišnik - vzdrževalec	24 mesecev
čistilka	24 mesecev
kuhar	24 mesecev
kuharski pomočnik	24 mesecev
informator	48 mesecev
perica	24 mesecev

Zaposleni morajo biti usposobljeni za varno opravljanje dela ob sklenitvi delovnega razmerja, ob razporeditvi na drugo delo, ob uvajanju nove tehnologije in novih sredstev za delo ter ob spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu.

Preizkus praktične usposobljenosti za varno delo preverja delodajalec in strokovna oseba za VPD na delovnem mestu.

PRILOGA 18:

**SEZNAM DELOVNIH OPRAVIL Z ROKI ZA NAPOTITEV
NA OBDOBNE ZDRAVSTVENE PREGLEDE**

Na podlagi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS št. 43/11) in Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Ur. l. RS št. 87/02, 29/03- popr., 124/06 in 43/11 – ZVZD-1) se napotijo na obdobje zdravstvene preglede delavci, ki delajo na naslednjih delovnih mestih:

ravnatelj	60 mesecev
pomočnik ravnatelja	60 mesecev
poslovni sekretar	60 mesecev
računovodja	60 mesecev
administrator	60 mesecev
knjigovodja	60 mesecev
računalničar – organizator informacijske dejavnosti	60 mesecev
knjižničarka	60 mesecev
učitelj predmetnega pouka	60 mesecev
učitelj razrednega pouka	60 mesecev
učitelj v podaljšanem bivanju	60 mesecev
drugi učitelj v 1. razredu	60 mesecev
učitelj kemije in biologije	36 mesecev
učitelj fizike	36 mesecev
laborant	36 mesecev
učitelj športne vzgoje	36 mesecev
učitelj tehničnega pouka	36 mesecev
učitelj gospodinjstva	60 mesecev
svetovalni delavec (socialni delavec, pedagog, psiholog)	60 mesecev
vzgojitelj	60 mesecev
pomočnik vzgojitelja	60 mesecev
hišnik - vzdrževalec	36 mesecev
čistilka	36 mesecev
kuhar	36 mesecev
kuharski pomočnik	36 mesecev
perica	36 mesecev
informatorec	60 mesecev

PRILOGA 19:

ROKI PERIODIČNIH PREGLEDOV

Pregled in preskus se opravi v skladu z 8. točko 3. člena in 19. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur.l. RS, št. 43/11), 9. členom Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Ur.l. RS, št. 89/99, 39/05 in 43/11) in 9. členom Pravilnika o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Ur.l. RS, št.101/04, 43/11).

UPOŠTEVANI PREDPISI:

1. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Ur.l. RS, št. 43/11), s spremembami in dopolnitvami
2. Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Ur.l. RS 89/99 in 39/05, 43/11), s spremembami in dopolnitvami
3. Uredbe o izvajanju uredbe (EU) o osebni varovalni opremi (Ur.l. RS 33/18)
4. Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Ur.l. RS, št. 101/04, 43/11), s spremembami in dopolnitvami.

PREDMET PREGLEDA	PERIODNIČNI ROK PREGLEDA
DELOVNA OPREMA – kuhinja, tehnična učilnica, delavnica tehničnega osebja	36 mesecev, v primeru uporabe jedkih snovi 24 mesecev
VILIČARJI, VOZIČKI, PRIKOLICE	36 mesecev
DVIGALA	36 mesecev
LESTVE	12 mesecev
DRUGA PRIVEZOVALNA OPREMA ZA DELO NA VIŠINI	12 mesecev
OSEBNA VAROVALNA OPREMA	12 mesecev
STAVBA S PROSTORI	12 mesecev

V primeru da proizvajalec opreme za periodični rok določi krajši rok je potrebno upoštevati slednjega. Periodika se lahko spreminja zato je potrebno preverjati veljavnost predpisov na osnovi katerih se izvaja pregled in preskus.

Oceno tveganja izdelali:

Strokovni delavec:

- SINET d.o.o., Hrastnik – **Janko Sekne, dipl.var.inž.**

žig in podpis

Izvajalec medicine dela:

EOS ZORA VADNJAL GRUDEN, Škofjeloška cesta 6, 4000 Kranj

Zora Vadnjajl Gruden, dr. med., specialist medicine dela, prometa in športa

žig in podpis

Delodajalec:

OSNOVNA ŠOLA ŠENČUR

Stanka Naglič, ravnateljica

žig in podpis

Kraj in datum : **Šenčur, 22. 08.2022**